

Eko-Soft Opłaty środowiskowe
Instrukcja użytkownika

30 marca 2026

Spis treści

1 Wprowadzenie **3**
1.1 Interfejs główny . . . 3
1.2 Tabele z danymi . . . 4
1.2.1 Widoczność kolumn. Szerokość kolumn. . . . 4
1.2.2 Szerokość tabeli z danymi . . . 6
1.2.3 Sortowanie danych . . . 6
1.2.4 Wyszukiwanie i filtrowanie danych . . . 6
1.2.5 Dodawanie, edycja, usuwanie danych . . . 7

2 Moduł Opłaty Środowiskowe (powietrze) **8**
2.1 Pojazdy . . . 9
2.1.1 Lista Pojazdów . . . 9
2.1.2 Zużycie Paliwa . . . 11
2.1.3 Dane do raportu . . . 14
2.2 Kotły (ryczałt) . . . 15
2.2.1 Lista Kotłów . . . 15
2.2.2 Zużycie Paliwa . . . 18
2.2.3 Dane do raportu . . . 22
2.3 Kotły (wskaźniki) . . . 23
2.3.1 Kotły . . . 23
2.3.2 Zużycie . . . 29
2.3.3 Wykaz Opłat . . . 30
2.4 Klimatyzacja . . . 30
2.4.1 Klimatyzacje . . . 30
2.4.2 Wykaz Opłat . . . 35
2.5 Emisja technologiczna . . . 36
2.5.1 W instalacji są spalane paliwa . . . 36
2.5.2 W instalacji nie są spalane paliwa . . . 47
2.5.3 Wykaz opłat za emisję . . . 57
2.6 Katalog substancji . . . 58
2.7 Przeładunek benzyn . . . 63
2.7.1 Lista zbiorników . . . 63
2.7.2 Ewidencja przeładunku . . . 64
2.7.3 Dane do raportu . . . 65
2.8 Chów lub hodowla drobiu . . . 67
2.8.1 Lista ferm . . . 67

2.8.2 Dane do raportu 69
2.9 Sprawozdanie 70
2.10 Stawki opłat - dane do raportu 72

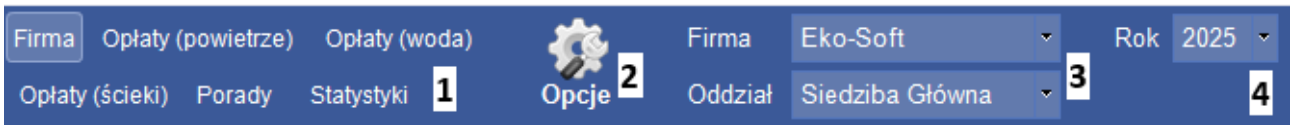
Spis treści

1 Wprowadzenie

Program Eko-Soft Opłaty środowiskowe pozwala na bardzo proste i co najważniejsze, prawidłowe naliczenie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska w celu rozliczenia się z urzędem marszałkowskim. Dzięki programowi nie musisz posiadać specjalistycznej wiedzy w celu naliczenia opłaty, wystarczy znać zużycia surowców. W programie rozliczysz zarówno pojazdy i kotły, jak również emisję technologiczną. Dużym ułatwieniem jest automatyczne przeliczanie jednostek na wymagane wg rozporządzenia. Program posiada aktualne stawki opłat oraz obowiązujące formularze na dany rok. Po wprowadzeniu danych jednym kliknięciem wygenerujesz sprawozdanie dla Urzędu Marszałkowskiego.

1.1 Interfejs główny

W górnej części programu znajduje się pasek, który składa się z kilku części:

Rysunek 1: Górny pasek menu

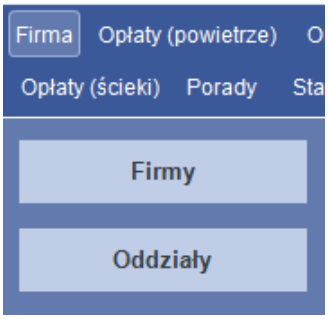
1 - Menu główne - zawiera główne moduły programu. Widok menu głównego jest zależny od posiadanych modułów i uprawnień. Wybór zakładki w tym menu wpływa na widoczność zakładek w menu bocznym.

2 - Opcje - zawiera menu dostępu do:

- Stylów;
- Instrukcji;
- Licencji;
- Informacji na temat aktualizacji
- Ustawień

3 - Firma i Oddział - aktywna firma i aktywny oddział, dla których w danym momencie wprowadzane są dane.
4 - Rok - aktywny rok, dla którego aktualnie są wprowadzane dane.
5 - Użytkownik - dane zalogowanego użytkownika

Menu Boczne - jest zależne od wybranego modułu w menu głównym. Widok tego menu jest również zależny od licencji i uprawnień.

Rysunek 2: Menu boczne

1.2 Tabele z danymi

Użytkownik programu ma możliwość dostosowania wyglądu tabel dostępnych w programie. W ramach konfiguracji dostępne są następujące opcje:

- wyświetlanie lub ukrywanie wybranych kolumn,
- zmiana szerokości poszczególnych kolumn,
- wybór rodzaju filtra dla każdej kolumny,
- zmiana szerokości całej tabeli.

Ustawienia dotyczące widoku tabeli i kolumn nie są zapamiętywane w programie.

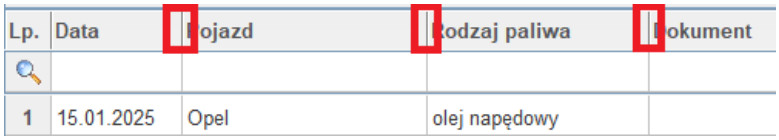
1.2.1 Widoczność kolumn. Szerokość kolumn.

Aby wybrać **kolumny, które mają być widoczne** w danej tabeli należy wybrać górny przycisk znajdujący się w prawym, górnym rogu tabeli. Po jej rozwinięciu pojawi się lista dostępnych kolumn, które można włączyć lub ukryć poprzez zaznaczenie odpowiednich checkboxów.

Rysunek 3: Wyświetlanie i ukrywanie kolumn w tabeli z danymi

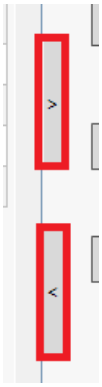
Szerokość kolumny należy zmieniać w górnym wierszu z nazwą. W celu zmiany szerokości danej kolumny należy najechać myszą na prawą krawędź zmienianej kolumny. Ikona myszy zostanie zmieniona. Następnie z wciśniętym lewym przyciskiem myszy należy przesuwać krawędź kolumny do momentu uzyskania pożądanego efektu.

Rysunek 4: Zmiana szerokości kolumn w tabeli z danymi

1.2.2 Szerokość tabeli z danymi

Szerokość każdej tabeli można zmieniać za pomocą dwóch przycisków znajdujących się po prawej stronie każdej tabeli.

Rysunek 5: Zmiana szerokości tabeli

W celu rozszerzenia danej tabeli należy wybrać górny przycisk. W celu zmniejszenia szerokości danej tabeli należy wybrać dolny przycisk.

1.2.3 Sortowanie danych

Dane w tabelach można sortować w oparciu o każdą z kolumn, klikając w jej nagłówek lewym przyciskiem myszy. Pierwsze kliknięcie spowoduje posortowanie w kolejności alfabetycznej, kolejne w przeciwną stronę. **Uwaga: Funkcja sortowania jest wyłączona, gdy jest zastosowany dowolny filtr. Dane należy najpierw sortować, a następnie filtrować.**

1.2.4 Wyszukiwanie i filtrowanie danych

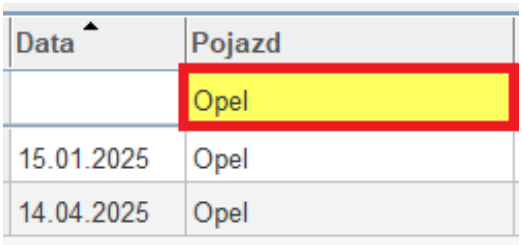
Dane w wybranych tabelach można filtrować w oparciu o każdą kolumnę. Do filtrowania danych należy użyć pustego wiersza, oznaczonego ikoną lupy:

Lp.	Data	Pojazd	Rodzaj paliwa	Dokument	Zużycie [litr]
1	15.01.2025	Opel	olej napędowy		43,000
2	14.04.2025	Opel	olej napędowy		43,000
3	18.06.2025	Auta - Euro 3	benzyna silnikowa		48,000

Rysunek 6: Wiersz do filtrowania danych

Wpisywanie danych w tym wierszu spowoduje przefiltrowanie danych w tabeli, w kontekście danej kolumny. Pod tabelą znajduje się informacja z ilością wpisów, które odpowiedziały na wpisaną frazę.

Podświetlenie danego filtra na żółto oznacza, że został on użyty.

Rysunek 7: Podświetlenie kolumny w której był użyty filtr

1.2.5 Dodawanie, edycja, usuwanie danych

Dane w programie są przedstawione w postaci tabel. Obok nich znajdują się przyciski funkcyjne:

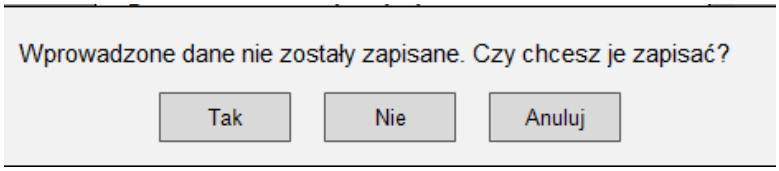
- Dodaj otwiera okno dodawania nowych danych.
- Edytuj otwiera okno edycji wybranych danych.
- Usuń usuwa zaznaczone dane.

Po wybraniu przycisku Dodaj otwiera się nowe okno z danymi do wprowadzenia.

Edycja danych jest możliwa po zaznaczeniu wybranego wiersza i wybraniu przycisku Edytuj lub poprzez dwukrotne kliknięcie myszy w wybrany wiersz. Możliwa jest edycja tylko tych danych, które są zapisywane lokalnie.

Jeśli użytkownik wprowadzi zmiany w nowym formularzu lub podczas edycji istniejącego formularza przycisk Zapisz podświetla się na pomarańczowo. W tej sytuacji użytkownik może:

- Zapisać dane - wybierając pomarańczowy przycisk Zapisz. W programie pojawi się komunikat *Dane zostały zapisane*.
- Zamknąć formularz - wybierając przycisk Zamknij. Jeśli nie wprowadzono żadnych zmian, okno formularza zostanie zamknięte i użytkownik powróci do listy głównej Jeśli formularz zawiera niezapisane zmiany, a użytkownik próbuje go opuścić, w programie pojawi się komunikat:

Rysunek 8: Komunikat przed opuszczeniem okna bez zapisania danych

Użytkownik może wybrać 3 opcje:

- Tak wprowadzone dane zostaną zapisane. W programie pojawi się komunikat *«Dane zostały zapisane»*. Użytkownik zostanie przeniesiony na listę główną.
- Nie wprowadzone zmiany nie zostaną zapisane. Użytkownik zostanie przeniesiony na listę główną.
- Anuluj użytkownik pozostanie w oknie formularza, gdzie były wykonane zmiany.

Aby usunąć wybrane dane z należy je wskazać, klikając myszą w wybrany wiersz co spowoduje podświetlenie na niebiesko i wybrać przycisk Usuń. W programie pojawi się komunikat *Czy na pewno usunąć «Nazwa usuwanych danych»?*. Po zatwierdzeniu operacji pojawi się komunikat *«Nazwa danych» została usunięta.*

2 Moduł Opłaty Środowiskowe (powietrze)

Moduły przeznaczone są do naliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska w celu rozliczenia się z urzędami marszałkowskimi.

Na podstawie wprowadzonych danych program pozwala na wygenerowanie formularza z naliczonymi opłatami zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2014 poz. 274).*

2.1 Pojazdy

Zakładka **Pojazdy** składa się z trzech wewnętrznych zakładek: **Lista pojazdów**, **Zużycie paliwa** oraz **Dane do raportu.**

2.1.1 Lista Pojazdów

Lista pojazdów pozwala na wprowadzenie eksploatowanych przez firmę pojazdów/urządzeń z silnikami spalinowymi.

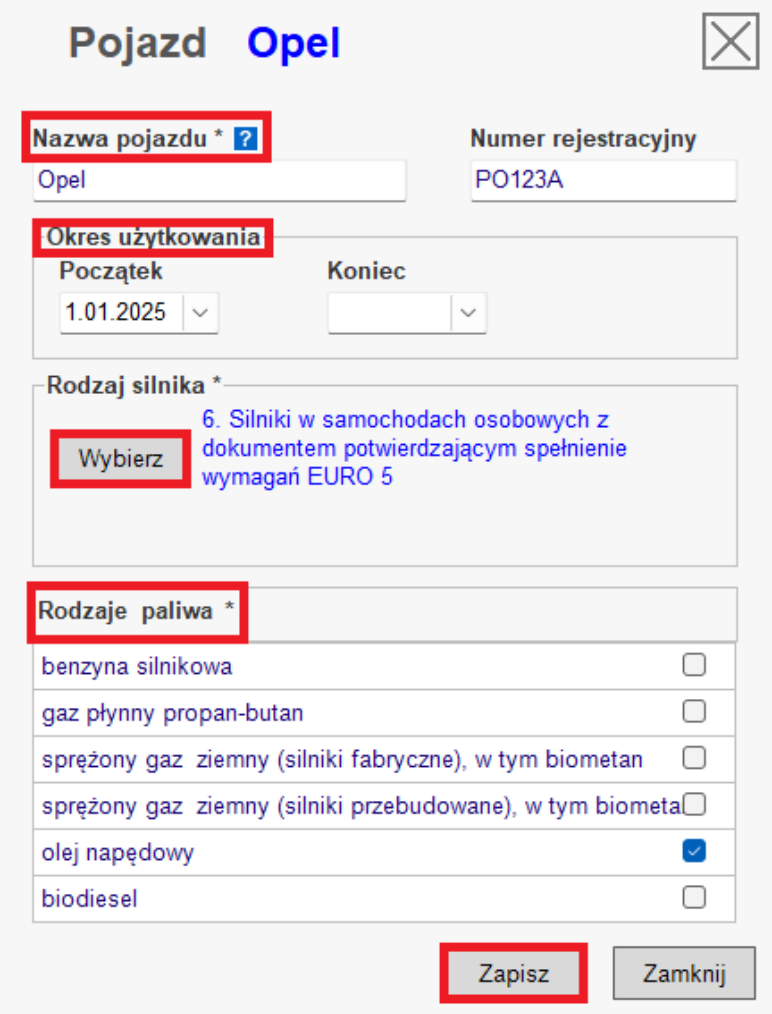

Rysunek 9: Zakładka pojazdy

Aby dodać pojazd, należy kliknąć przycisk Dodaj.

W programie pojawi się okno, w którym należy uzupełnić:

- nazwę pojazdu/urządzenia,
- numer rejestracyjny (niewymagany),
- okres użytkowania,
- rodzaj silnika,
- rodzaj paliwa.

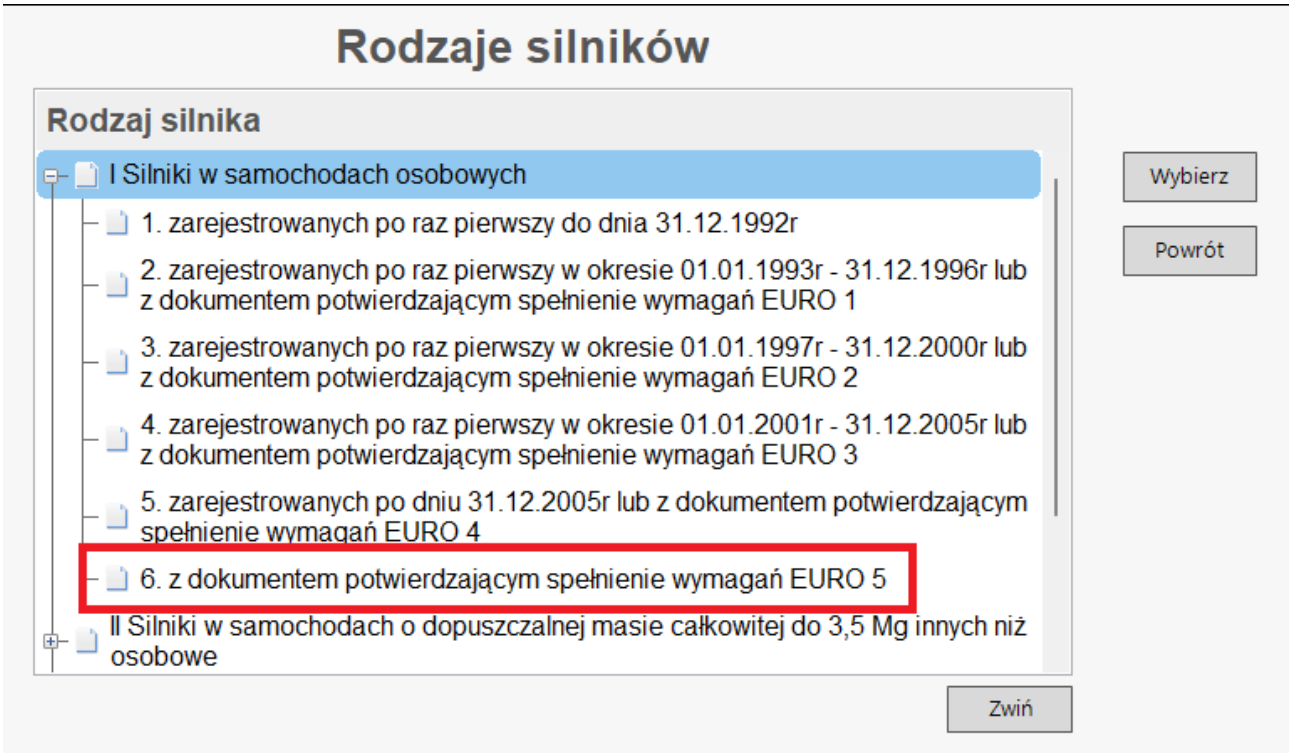
Rysunek 10: Okno dodawania nowego pojazdu

Program umożliwia zaklasyfikowanie pojazdu do właściwej kategorii pojazdu zależnej od rodzaju silnika tzw. normy EURO poprzez wybór odpowiedniej pozycji z listy zgodnej z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2009 nr 97 poz.* 816).

UWAGA!

Ewidencję można prowadzić dla całej grupy pojazdów o tej samej kategorii. Jeżeli posiadamy np. flotę samochodów należących do tej samej grupy (rodzaj silnika) oraz napędzanych tym samym rodzajem paliwa nie musimy wprowadzać każdego samochodu osobno. Przy wprowadzaniu danych pomijamy numer rejestracyjny.

Jeśli nie uzupełnimy **końca** okresu użytkowania to pojazd przejdzie nam do rozliczenia na kolejne lata użytkowania.

Rysunek 11: Wybór kategorii pojazdu

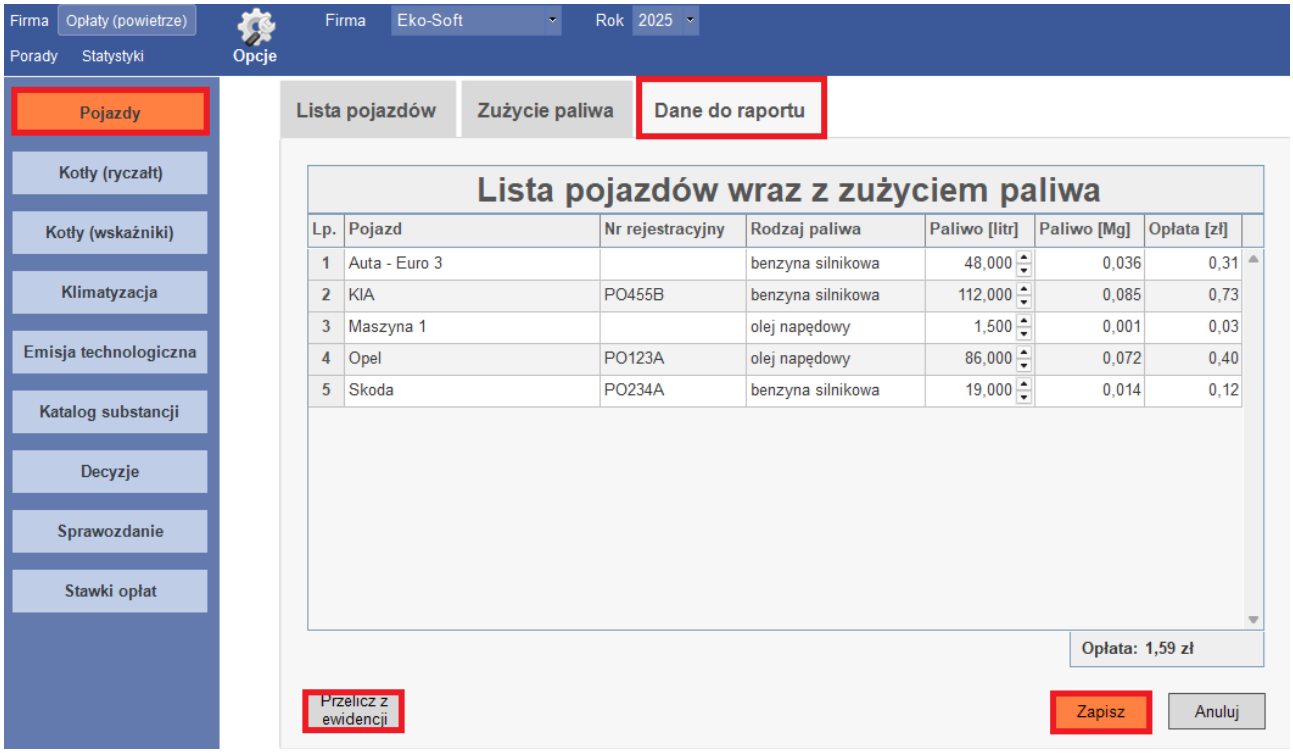
2.1.2 Zużycie Paliwa

Zakładka **Zużycie paliwa** pozwala na prowadzenie ewidencji zużycia paliwa dla eksploatowanych w firmie pojazdów i urządzeń z silnikami spalinowymi. W programie istnieją dwie możliwości wprowadzania danych o ilościowym zużyciu paliwa:

- Całościowa - bezpośrednio w zakładce Dane do raportu, poprzez wpisanie sumarycznego zużycia paliwa za dany okres rozliczeniowy dla wybranego pojazdu. Istnieje też możliwość pobrania informacji o zużyciu na podstawie wprowadzonych w programie faktur. Służy do tego opcja Przelicz z ewidencji.

WAŻNE!

Proszę pamiętać, że wybranie tej opcji **zastąpi** wszystkie istniejące dane o zużyciu danymi z ewidencji.

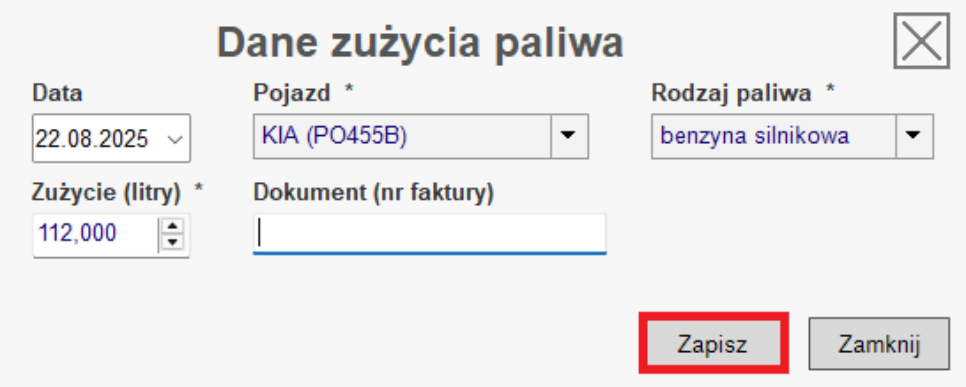
Rysunek 12: Dane do raportu zużycie paliwa

- Cząstkowa - w celu wpisania danych dotyczących zużycia w zakładce Zużycie paliwa dla danego pojazdu należy klikać przycisk Dodaj.

Rysunek 13: Wpisanie danych dotyczących zużycia

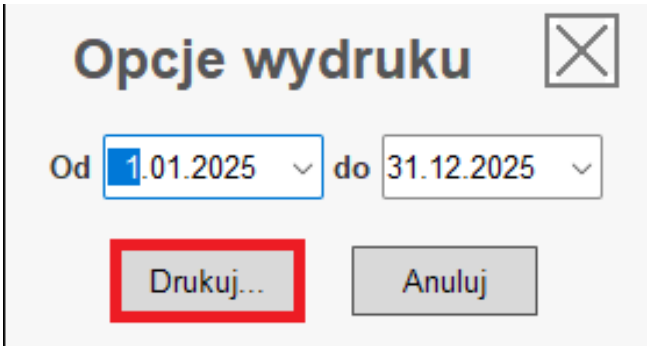
Następnie w pojawiającym się oknie należy wybrać właściwy pojazd z listy i określić zużycie paliwa (w litrach). Dodatkowo można podać numer dokumentu (np. faktury) zakupowego paliwa oraz określić datę wpisu.

Rysunek 14: Określenie pojazdu i zużycia paliwa

Program automatycznie przelicza objętość paliwa (litry) na masę (Mg) zgodnie ze współczynnikiem z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat*.

Dodatkowo, jeżeli prowadzona jest szczegółowa ewidencja zużycia paliwa dla każdego samochodu, można skorzystać z opcji Raport... znajdującej się poniżej przycisku Dodaj. Dla dowolnego okresu (miesiąc, kwartał, rok) można wygenerować raport szczegółowego zużycia dla każdego z pojazdów wraz ze stawką i wysokością poniesionej opłaty - przycisk Drukuj....

Rysunek 15: Generowanie raportu do wydruku

Raport zużycia paliwa dla samochodów
W okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025

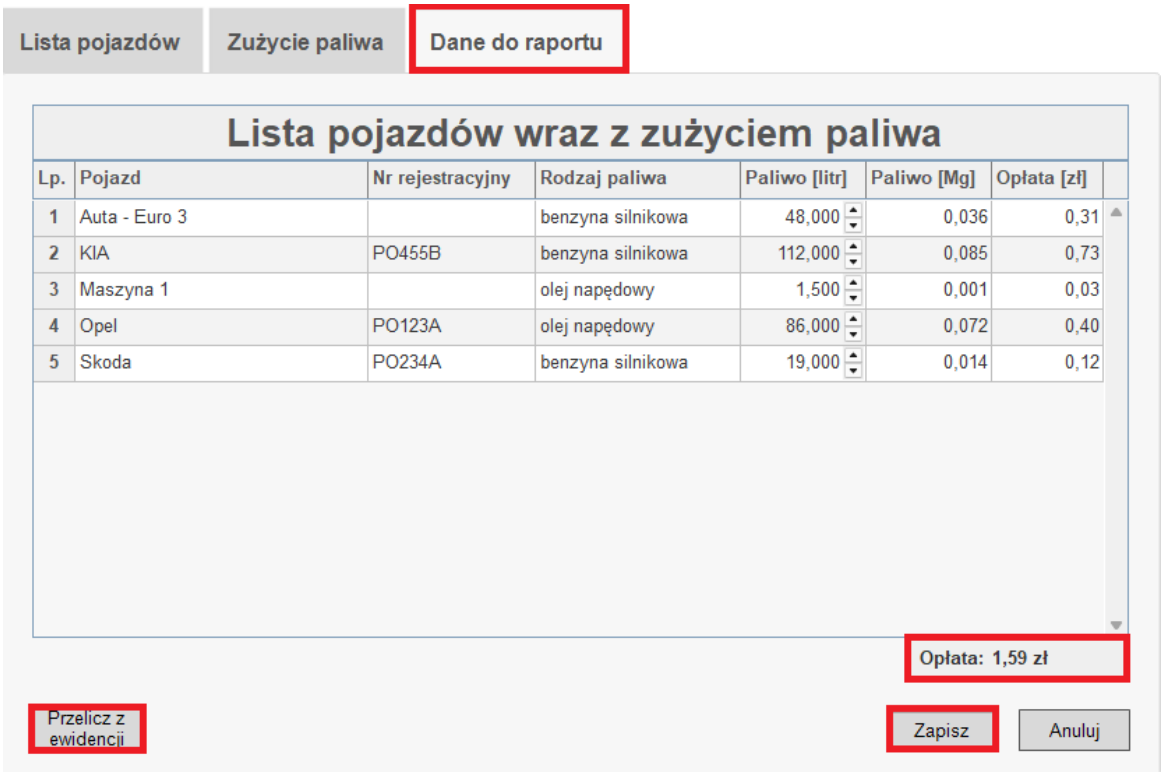
Pojazd: Auta - Euro 3		Nr rejestracyjny:			
Data	Rodzaj paliwa	Zużycie[litr]	Dokument		
18.06.2025	benzyna silnikowa	48,000			
Razem:			Zużycie [Mg]	Stawka [zł/Mg]	Opłata [zł]
	benzyna silnikowa	48,000	0,036	8,59	0,31
				Razem:	0,31

Pojazd: KIA		Nr rejestracyjny: PO455B			
Data	Rodzaj paliwa	Zużycie[litr]	Dokument		
22.08.2025	benzyna silnikowa	112,000			
Razem:			Zużycie [Mg]	Stawka [zł/Mg]	Opłata [zł]
	benzyna silnikowa	112,000	0,085	8,59	0,73
				Razem:	0,73

Rysunek 16: Wydruk raportu zużycia paliwa dla samochodów w okresie 01.01.2025 do 31.12.2025

2.1.3 Dane do raportu

Zakładka Dane do raportu pozwala podejrzeć oraz edytować informacje odnośnie zużycia paliwa i wynikających z niego opłat dla wszystkich pojazdów. Dane są zebrane i posegregowane w ramach wybranego okresu rozliczeniowego, zsumowana opłata znajduje się pod tabelą. Aby wyliczyć **Dane do raportu** należy kliknąć Przelicz z ewidencji.

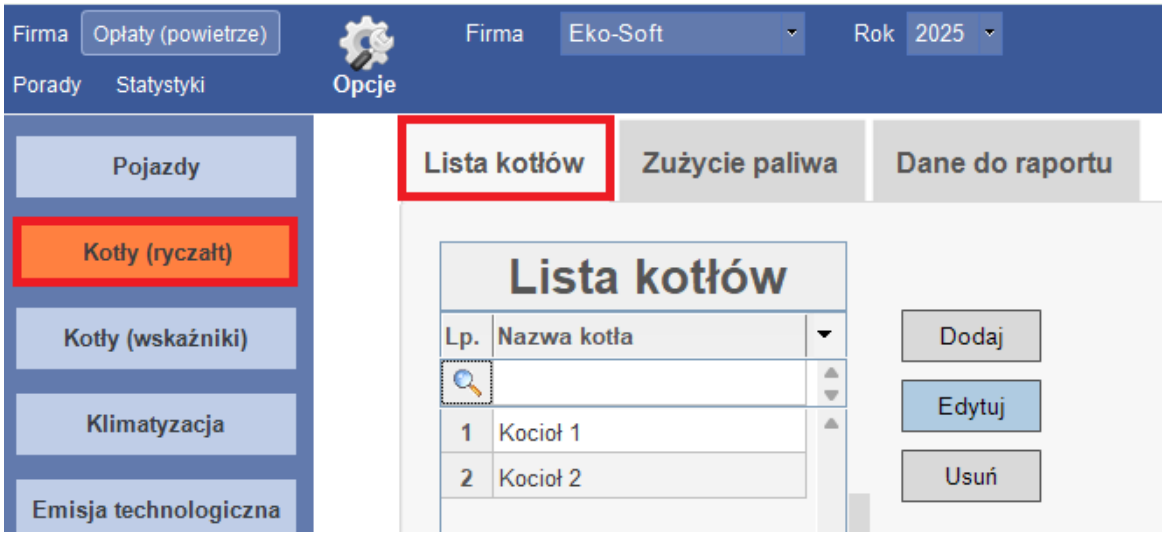

Rysunek 17: Dane do raportu

2.2 Kotły (ryczałt)

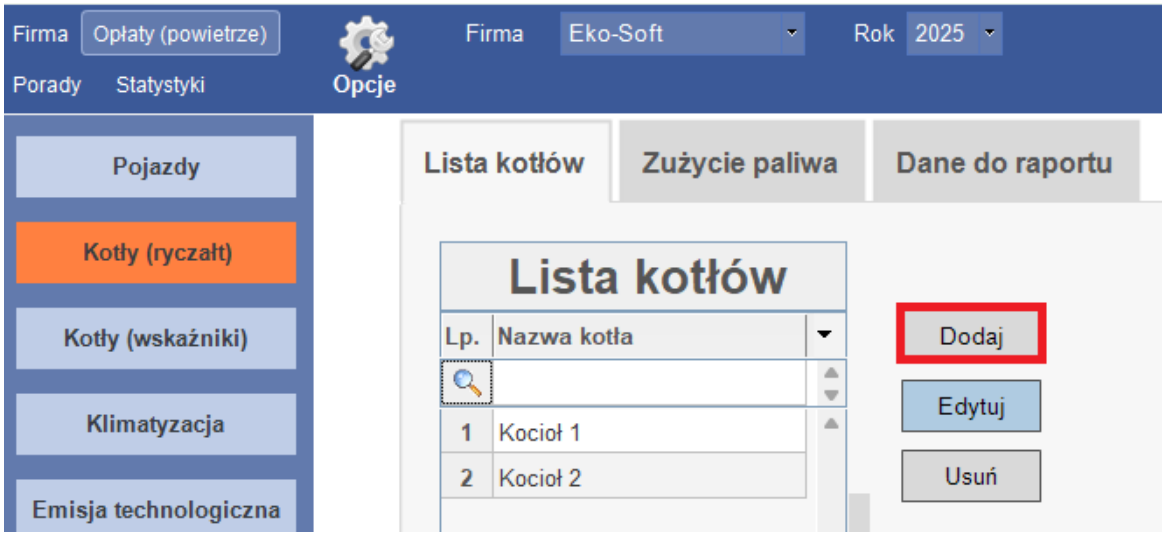
2.2.1 Lista Kotłów

Moduł - **Kotły (Ryczałt)** - umożliwia rozliczanie opłat za spalanie paliw (opału) w kotłach metodą ryczałtową.

Rysunek 18: Lista dostępnych kotłów

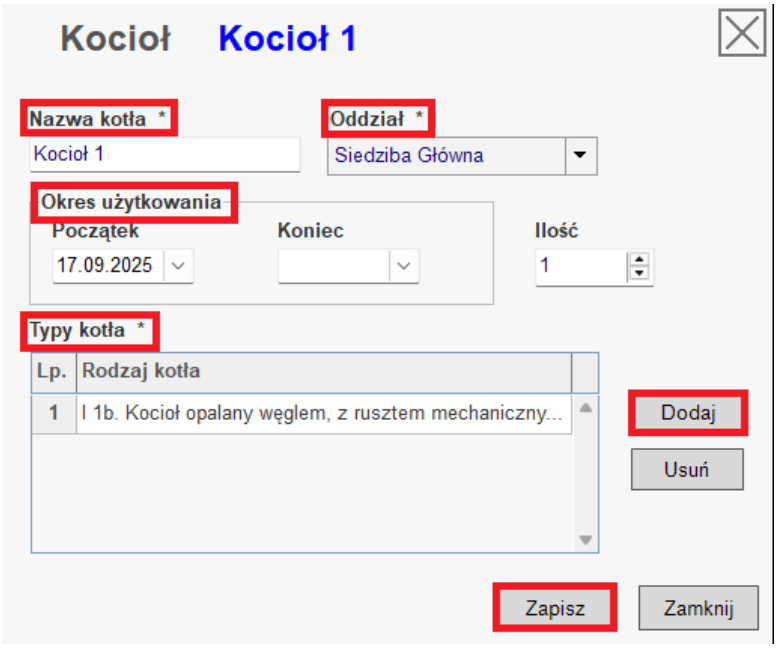
Aby dodać nowy kocioł do listy, w zakładce **Lista kotłów** wybieramy przycisk Dodaj.

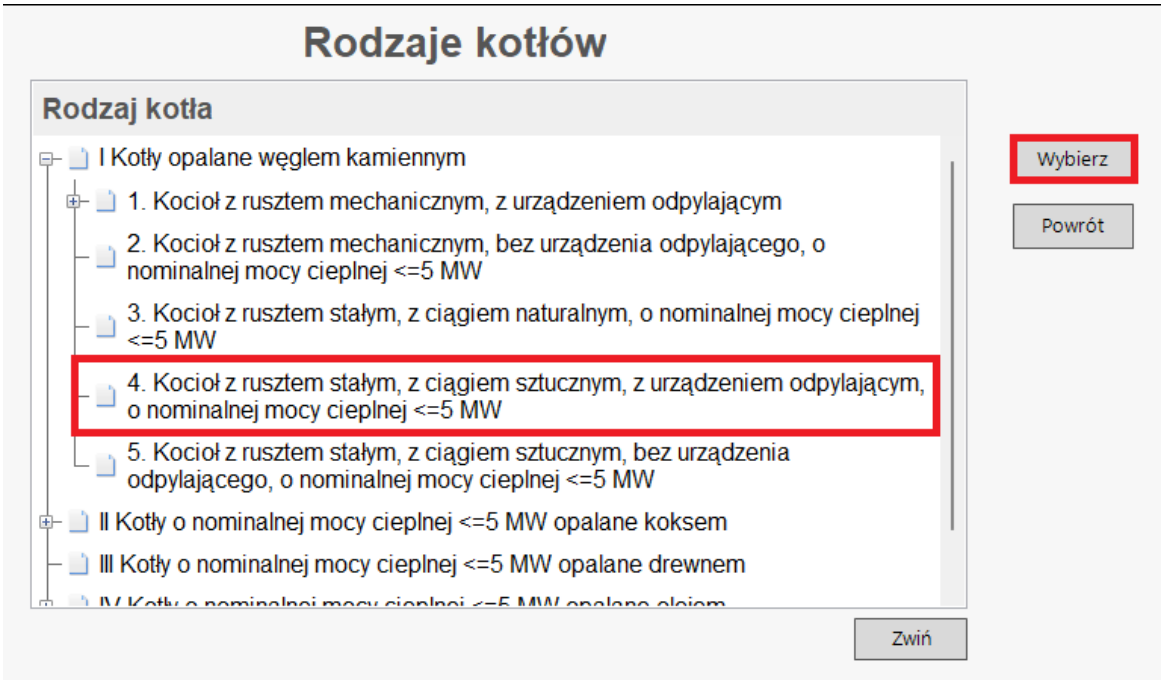
Rysunek 19: Dodawanie kotła

W nowym oknie wpisujemy **Nazwę kotła i Okres użytkowania** oraz wybieramy odpowiedni **Oddział** i **Typ kotła** z rozwijanej listy. Aby zapisać dane klikamy przycisk Zapisz.

W programie wybiera się z listy również typ kotła z listy zgodnej z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2009 nr 97 poz. 816).*

Rysunek 20: Uzupełnianie wartości kotła

Rysunek 21: Wybór rodzaju kotła z katalogu

2.2.2 Zużycie Paliwa

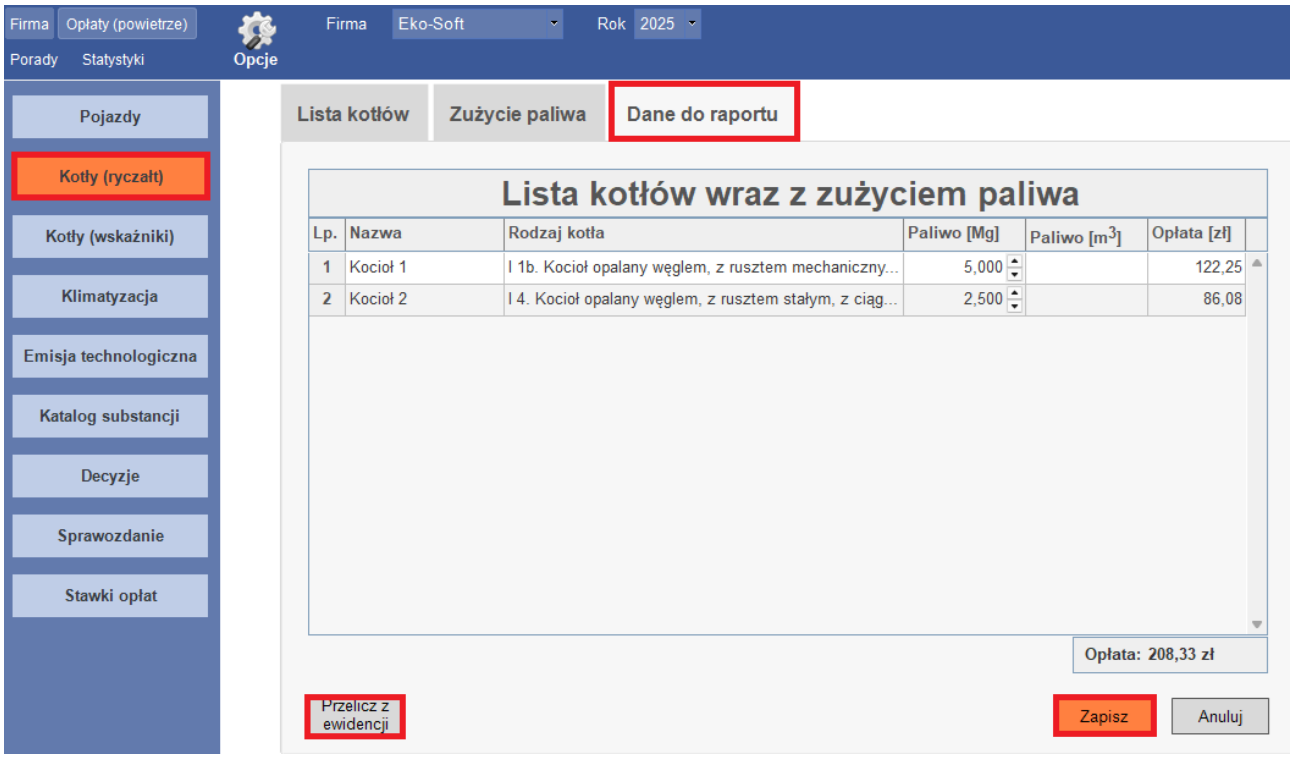
Zakładka **Zużycie paliwa** pozwala na prowadzenie ewidencji zużycia paliwa dla eksploatowanych w firmie/oddziale kotłów.

W programie istnieją dwie możliwości wprowadzania danych o ilościowym zużyciu paliwa:

- Całościowa - bezpośrednio w zakładce **Dane do raportu**, poprzez wpisanie sumarycznego zużycia paliwa za dany okres rozliczeniowy dla wybranego kotła. Istnieje też możliwość pobranie informacji o zużyciu na podstawie wprowadzonych w programie faktur. Służy do tego opcja Przelicz z ewidencji.

WAŻNE!

Proszę pamiętać, że wybranie tej opcji zastąpi wszystkie istniejące dane o zużyciu danymi z ewidencji.

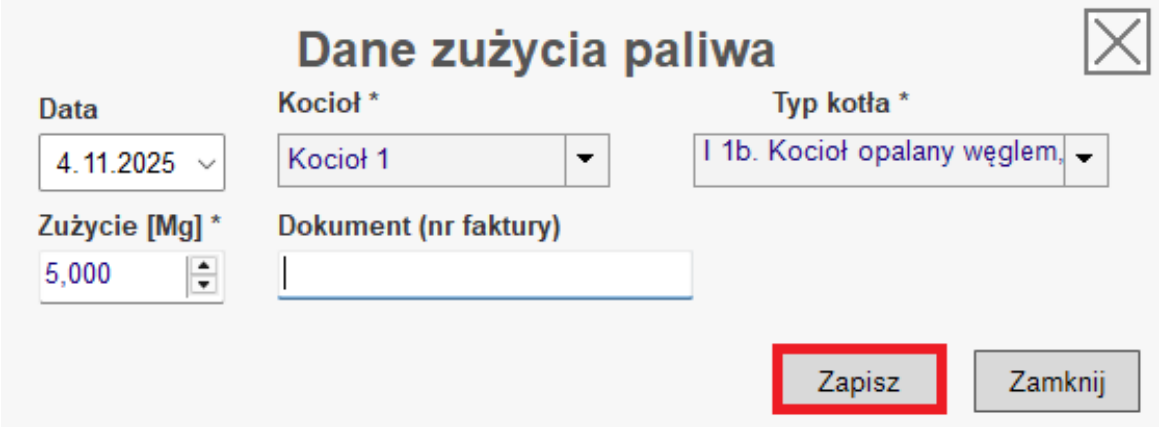
Rysunek 22: Dane do raportu

- Cząstkowa - w celu wpisania danych dotyczących zużycia dla poszczególnego kotła w zakładce **Zużycie paliwa** należy wybrać przycisk Dodaj.

Rysunek 23: Wpisanie danych dotyczących zużycia poszczeólnego kotła

Następnie w nowym oknie należy wybrać właściwy kocioł z listy i określić zużycie paliwa. Dodatkowo można podać numer dokumentu (np. faktury) zakupowego paliwa oraz określić datę wpisu.

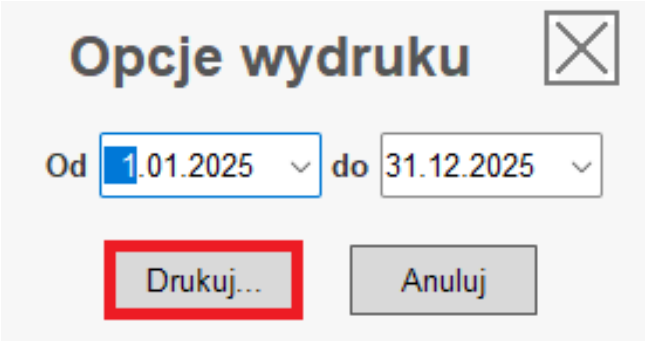

Rysunek 24: Uzupełnienie wartości danego kotła

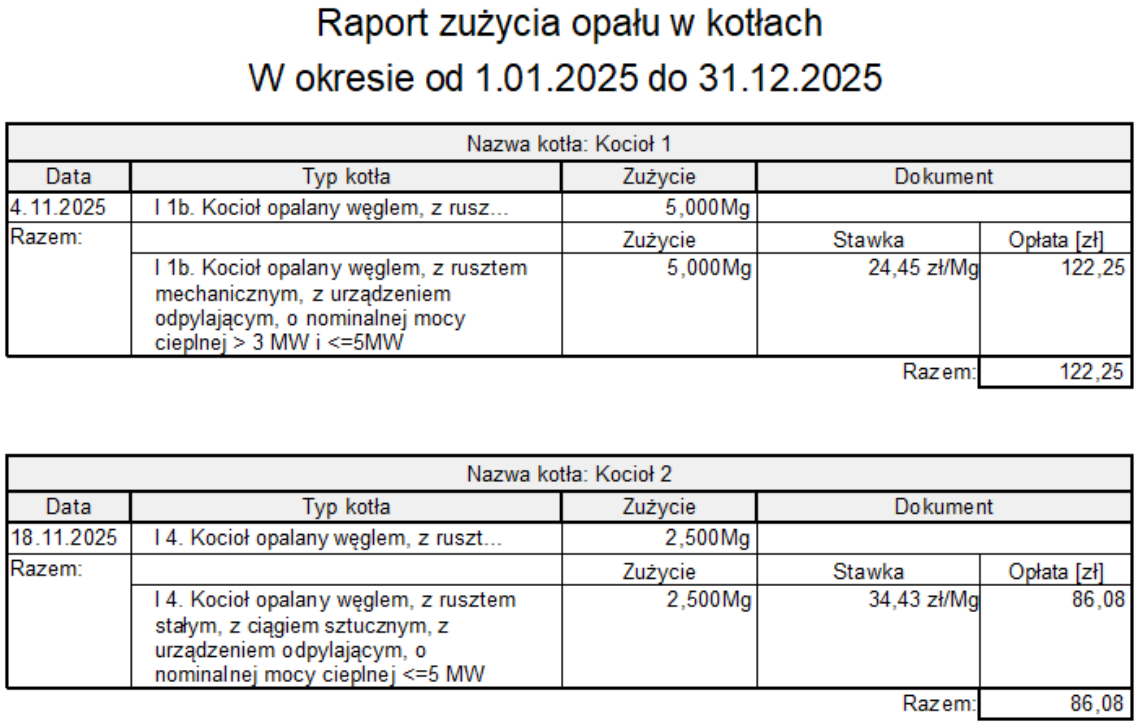
Dodatkowo, jeżeli prowadzona jest szczegółowa ewidencja zużycia opału dla każdego kotła, można skorzystać z opcji Raport... znajdującej się poniżej przycisku Dodaj. Dla dowolnego okresu (miesiąc, kwartał, rok) można wygenerować raport szczegółowego zużycia dla każdego z kotłów wraz z stawką i wysokością poniesionej opłaty.

Rysunek 25: Generowanie raportu zużycia paliwa

Rysunek 26: Generowanie raportu do wydruku

Raport zużycia opału w kotłach

W okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025

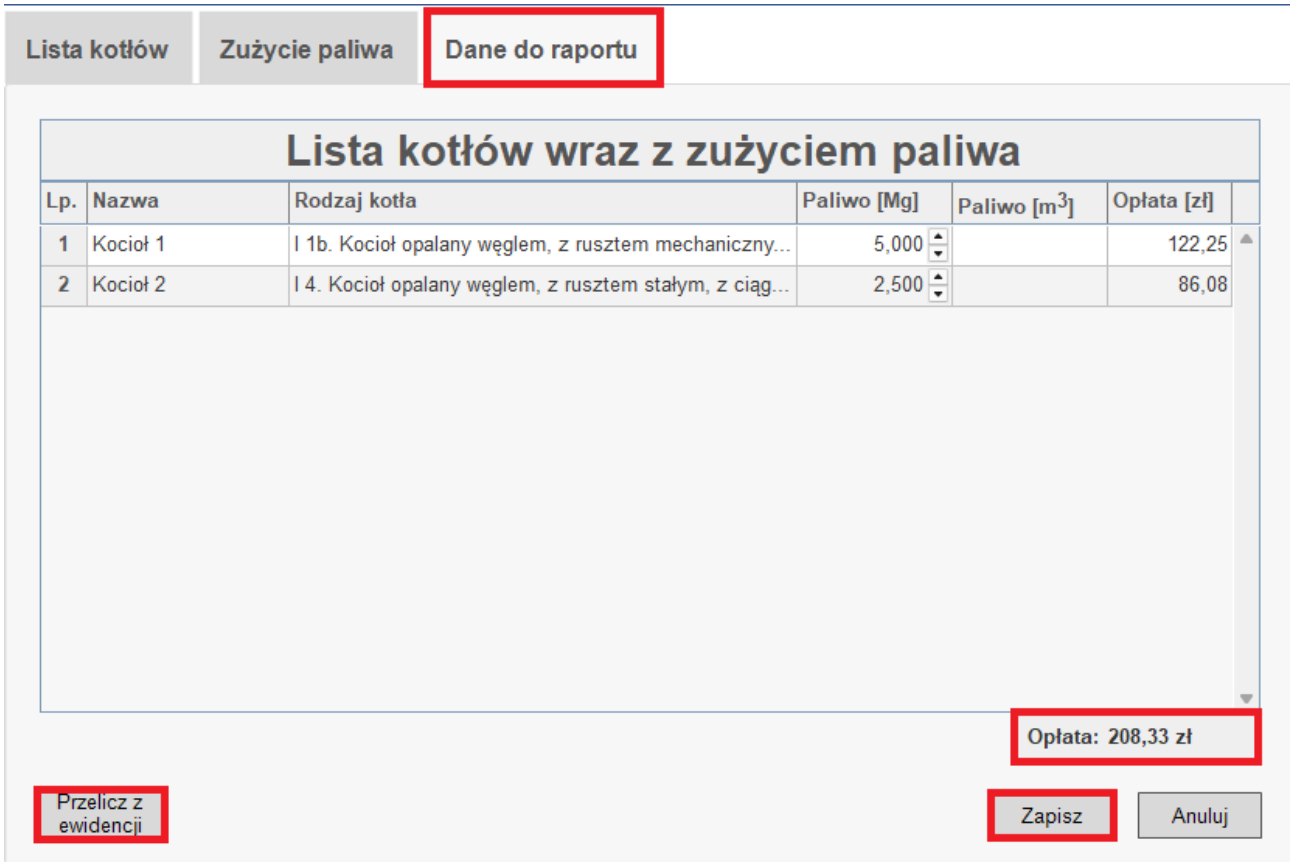
Nazwa kotła: Kocioł 1				
Data	Typ kotła	Zużycie	Dokument	
4.11.2025	I 1b. Kocioł opalany węglem, z rusz...	5,000Mg		
Razem:		Zużycie	Stawka	Opłata [zł]
	I 1b. Kocioł opalany węglem, z rusztem mechanicznym, z urządzeniem odpylającym, o nominalnej mocy cieplnej > 3 MW i <=5MW	5,000Mg	24,45 zł/Mg	122,25
			Razem:	122,25

Nazwa kotła: Kocioł 2				
Data	Typ kotła	Zużycie	Dokument	
18.11.2025	I 4. Kocioł opalany węglem, z ruszt...	2,500Mg		
Razem:		Zużycie	Stawka	Opłata [zł]
	I 4. Kocioł opalany węglem, z rusztem stałym, z ciągiem sztucznym, z urządzeniem odpylającym, o nominalnej mocy cieplnej <=5 MW	2,500Mg	34,43 zł/Mg	86,08
			Razem:	86,08

Rysunek 27: Wydruk raportu zużycia opału w kotłach w okresie 01.01.2025 do 31.12.2025

2.2.3 Dane do raportu

Zakładka **Kotły (ryczałt)** – **Dane do raportu** pozwala podejrzeć oraz edytować informacje odnośnie zużycia paliwa i wysokości opłat dla wszystkich kotłów. Dane są zebrane i segregowane w ramach aktualnie wybranego okresu rozliczeniowego. Zsumowana **opłata** znajduje się pod tabelą. Aby wyliczyć **Dane do raportu** należy kliknąć Przelicz z ewidencji.

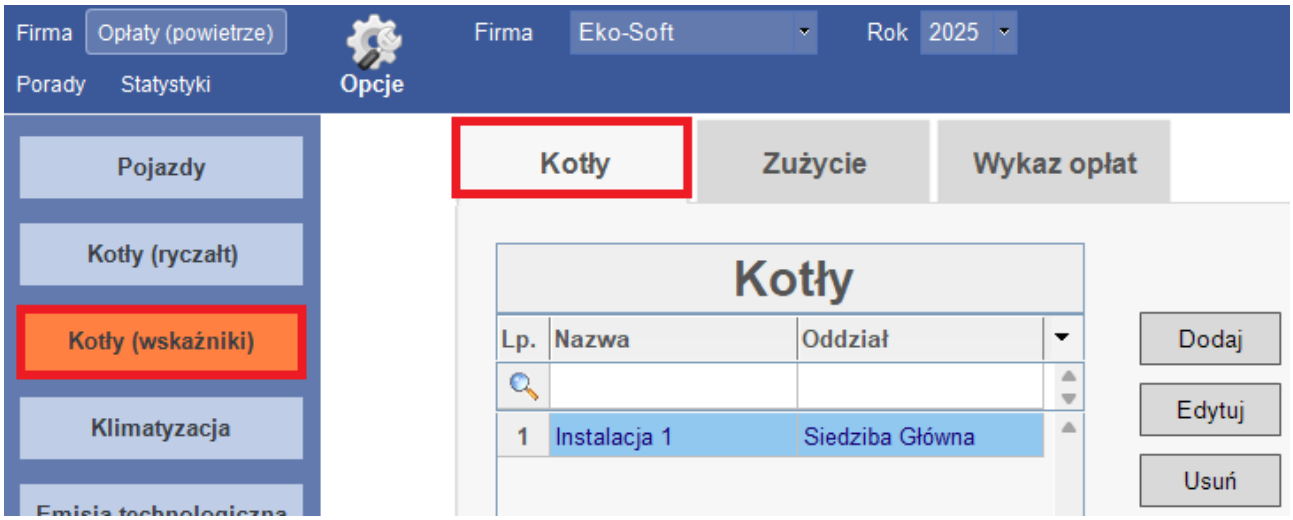
Rysunek 28: Dane do raportu

2.3 Kotły (wskaźniki)

2.3.1 Kotły

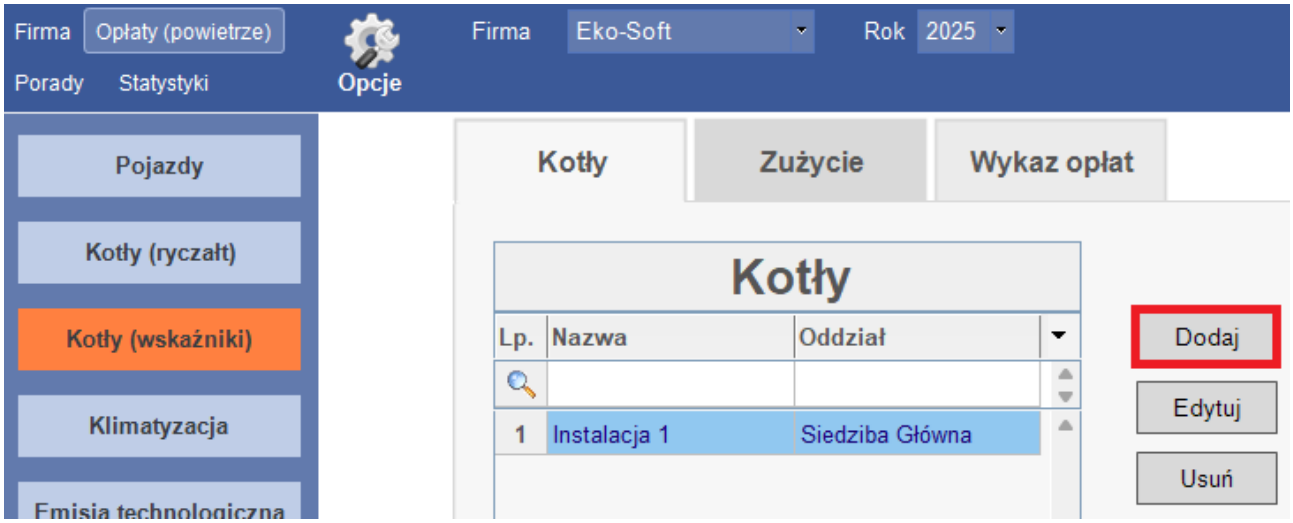
Kotły (wskaźniki) to moduł, w którym rozliczymy każdy kocioł na podstawie wskaźników emisji substancji. Program zawiera wskaźniki emisji z katalogu „Materiały Informacyjno - Instruktażowe MOŚZNiL" oraz „KOBiZE – kotły do 5MW".

W zakładce **Kotły** znajduje się lista wszystkich kotłów wprowadzonych do programu.

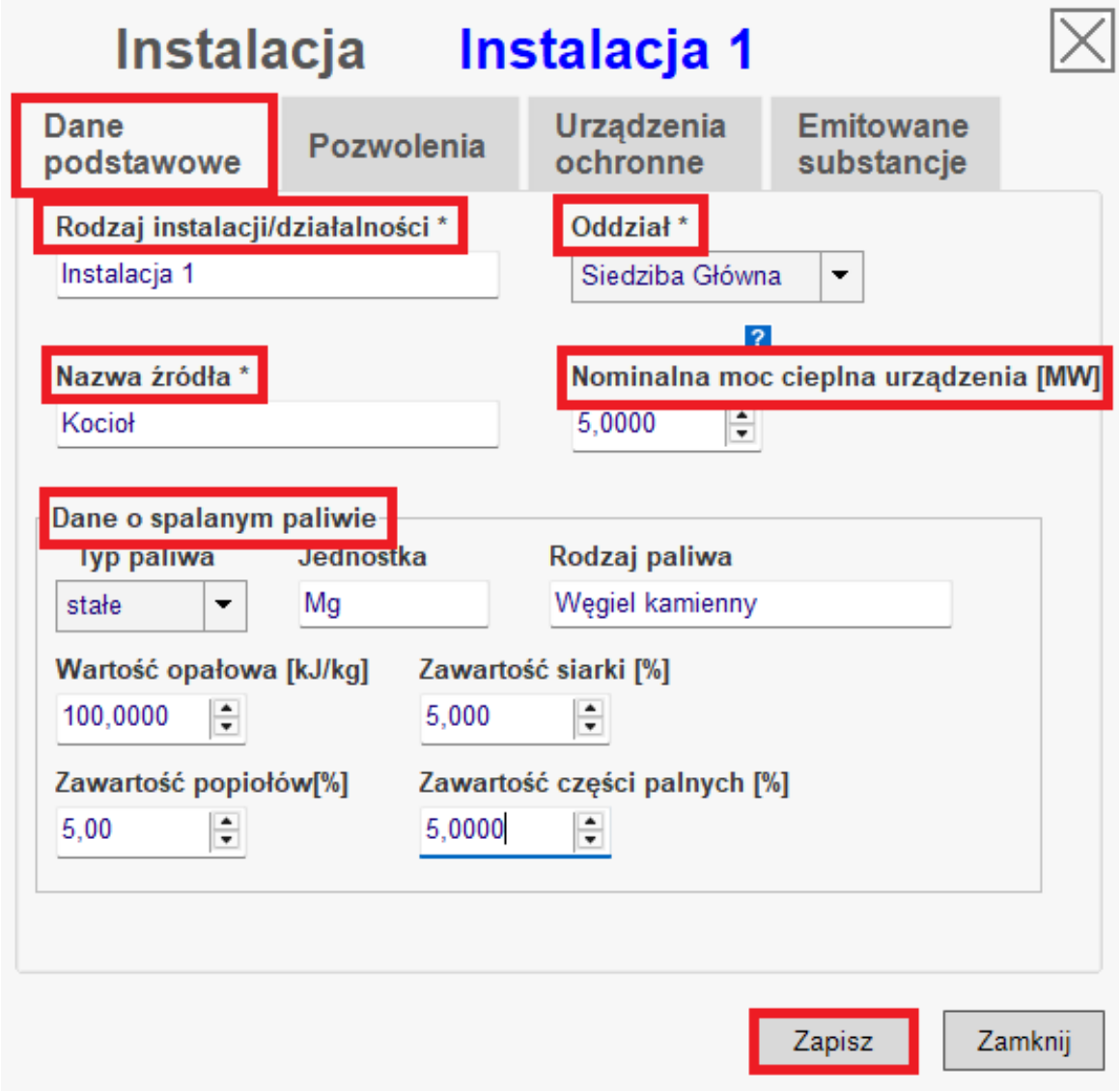
Rysunek 29: Lista kotłów wprowadzonych do programu

Aby dodać nowy kocioł, należy wybrać przycisk Dodaj

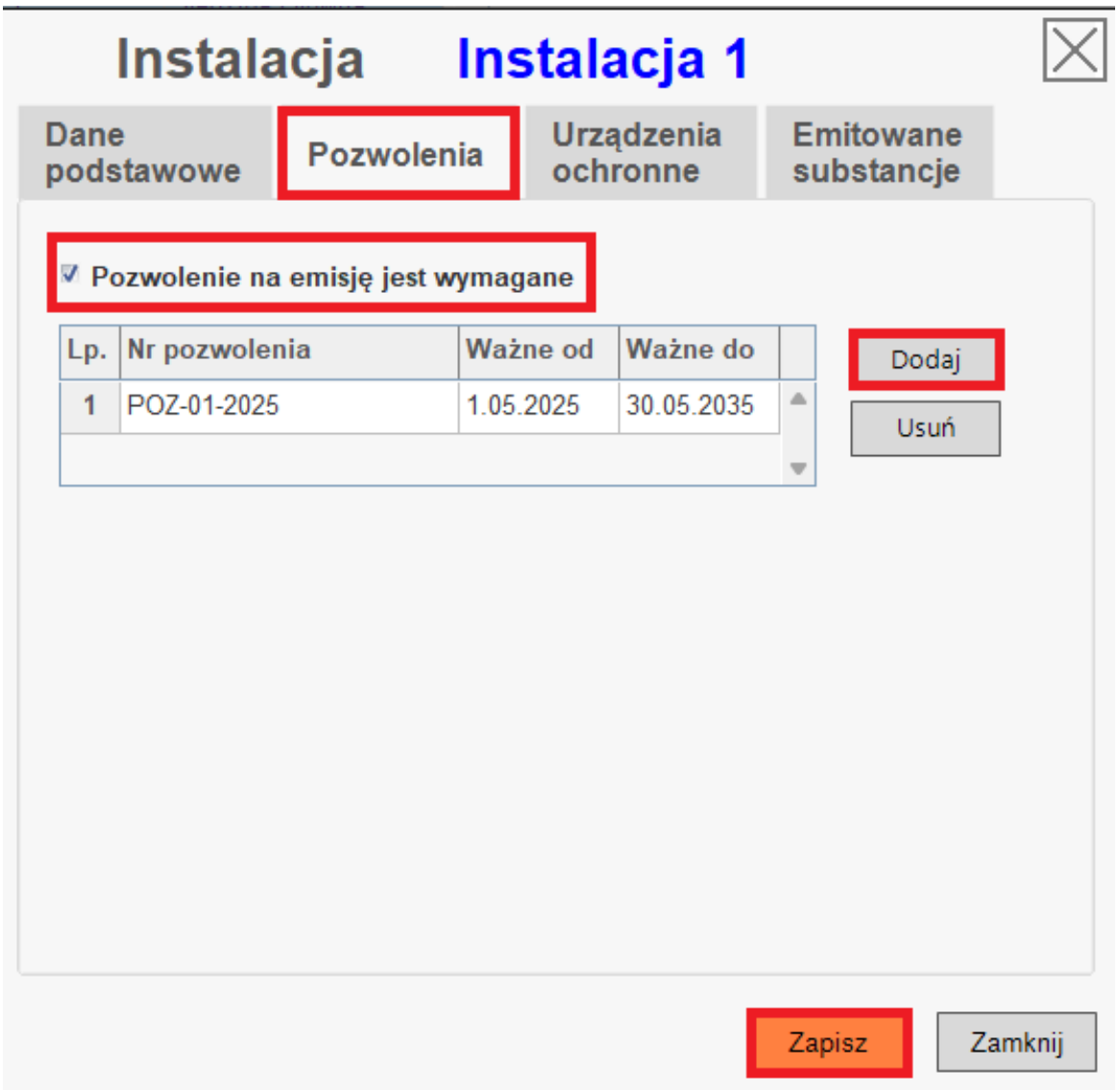
Rysunek 30: Dodawanie kotłów do listy

Następnie uzupełniamy w zakładce **Dane podstawowe**: **Rodzaj instalacji/działalności, Nazwę źródła** oraz wypełniamy dane dotyczące **Oddziału** i **Nominalnej mocy cieplnej urządzenia.** Wypełniamy **Dane o spalanym paliwie - Wartość opałową, Zawartość siarki, Zawartość popiołów** oraz **Zawartość części palnych**. Dane te możemy uzyskać z faktur zakupowych lub od dostawcy opału. Zapisujemy wprowadzone dane.

Rysunek 31: Uzupełnianie wartości dotyczących poszczególnego kotła

W zakładce **Pozwolenia** oznaczamy, czy jest wymagane pozwolenie na emisję. Jeżeli tak – wybieramy odpowiednie pozwolenie z listy wczesniej wprowadzonych pozwoleń do programu. Możliwe jest również wprowadzenie na tym etapie nowego pozwolenia Dodaj. Potwierdzamy wybór przyciskiem Zapisz.

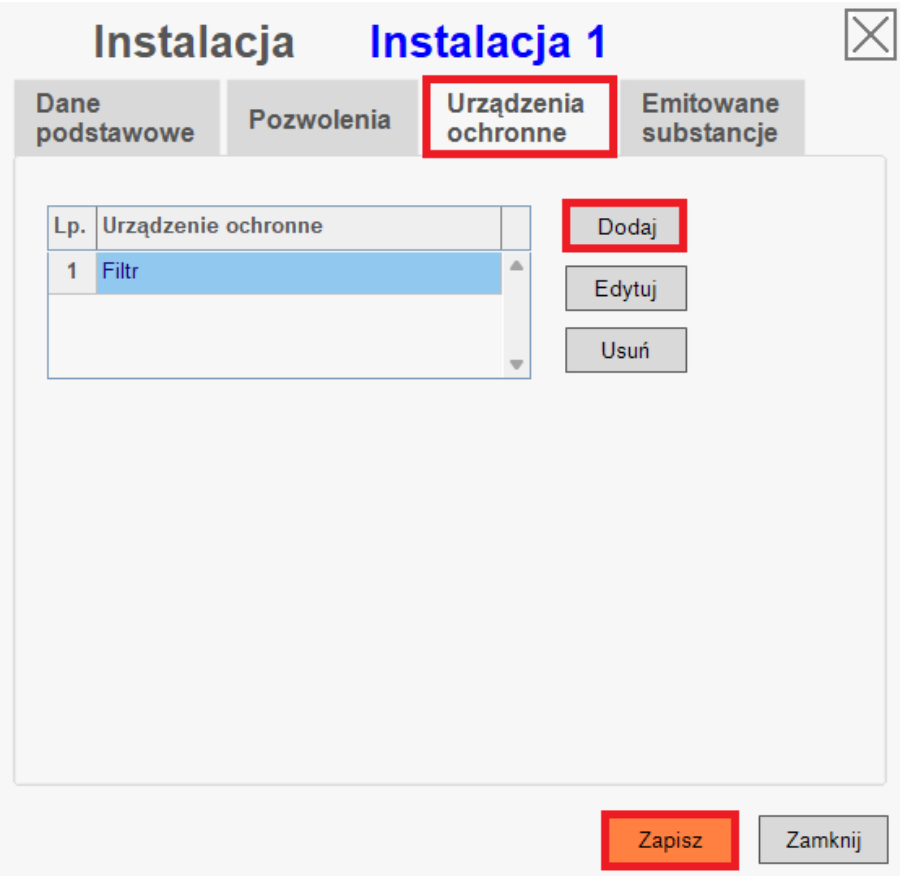

Rysunek 32: Uzupełnianie pozwoleń dotyczących poszczególnego kotła

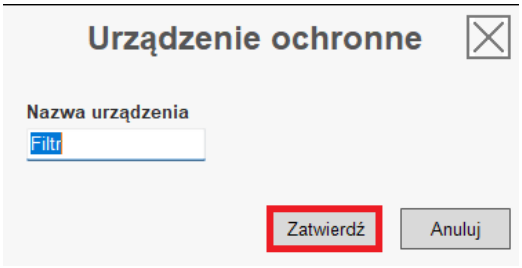
W kolejnej zakładce - **Urządzenia ochronne** dodajemy wszystkie urządzenia, których zadaniem jest ograniczanie emisji z wprowadzanej instalacji.

UWAGA!

Należy wprowadzić tylko urządzenia ochronne, znajdujące się za punktem pomiaru emisji, jeśli taki pomiar był wykonywany!

Rysunek 33: Lista urządzeń ochronnych

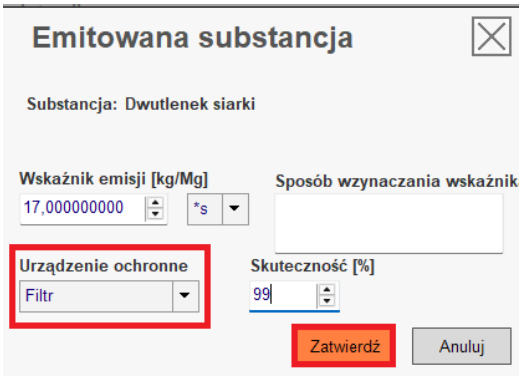
Rysunek 34: Dodawanie urządzeń ochronnych

W zakładce **Emitowane substancje** wybieramy poszczególne substancje emitowane z kotła. Substancje możemy wybrać z dostępnego katalogu substancji Wybierz... lub samodzielnie – każdą substancję pojedyńczo za pomocą przycisku Dodaj.

Rysunek 35: Wybór emitowanych substancji z katalogu

Dla każdej z substancji wybieramy urządzenie ochronne oraz wpisujemy jego skuteczność (o ile jest takie urządzenie).

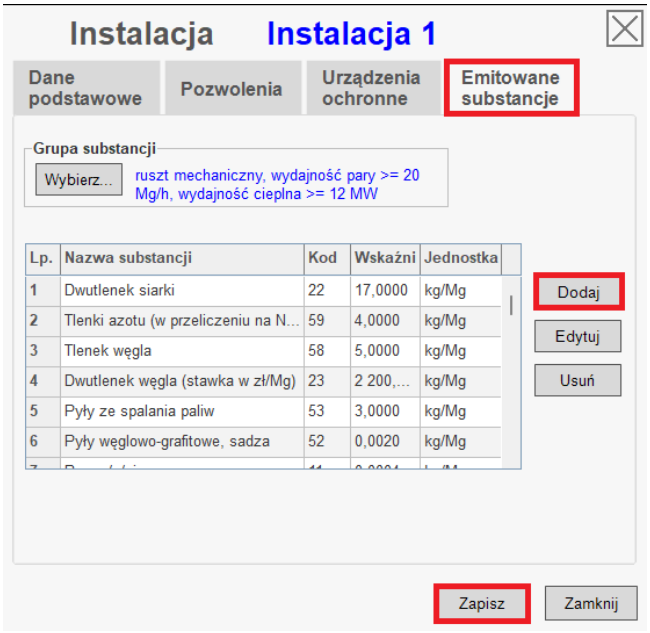

Rysunek 36: Dodawanie urządzeń ochronnych do poszczególnych emitowanych substancji

W razie potrzeby listę emitowanych substancji można rozszerzyć za pomocą przycisku Dodaj. Zaznaczamy na liście odpowiednią substancję i klikamy przycisk Wybierz....

Wyjaśnienia:

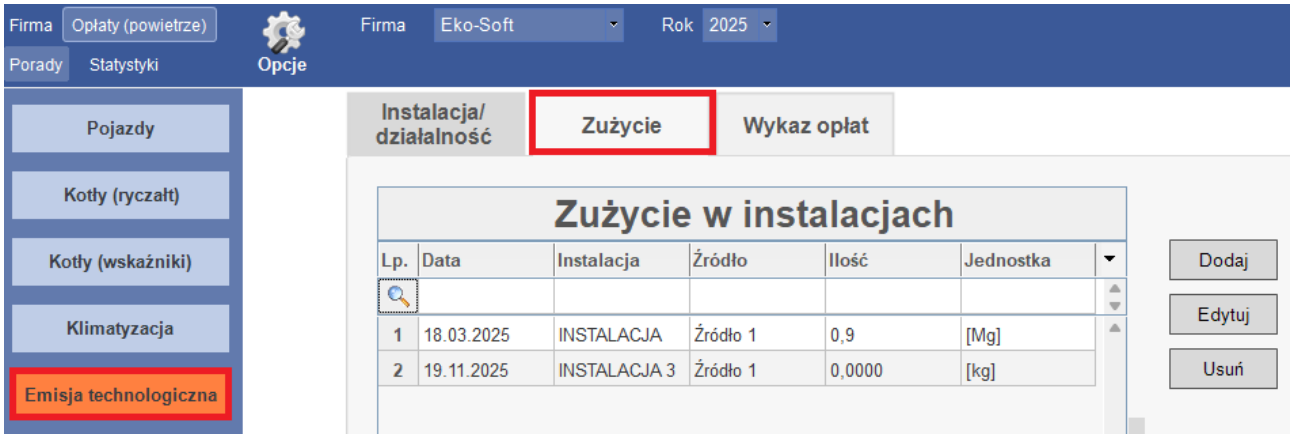
- s - oznacza zawartość siarki i jest stosowane wyłącznie dla emisji SO2
- A - oznacza zawartośc popiołu i jest stosowana wyłącznie do obliczeń emisji pyłów oraz sadzy.

Rysunek 37: Dodawanie substancji z katalogu

2.3.2 Zużycie

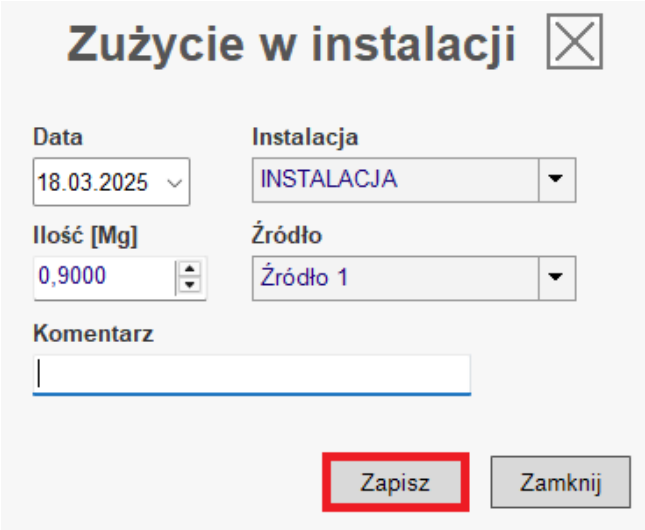
W zakładce **Zużycie** wprowadzamy zużycie opału, na podstawie którgo obliczamy wysokość opłaty za korzystanie ze środowiska.

Rysunek 38: Lista instalacji

Po wybraniu przycisku Dodaj pojawią się pola:

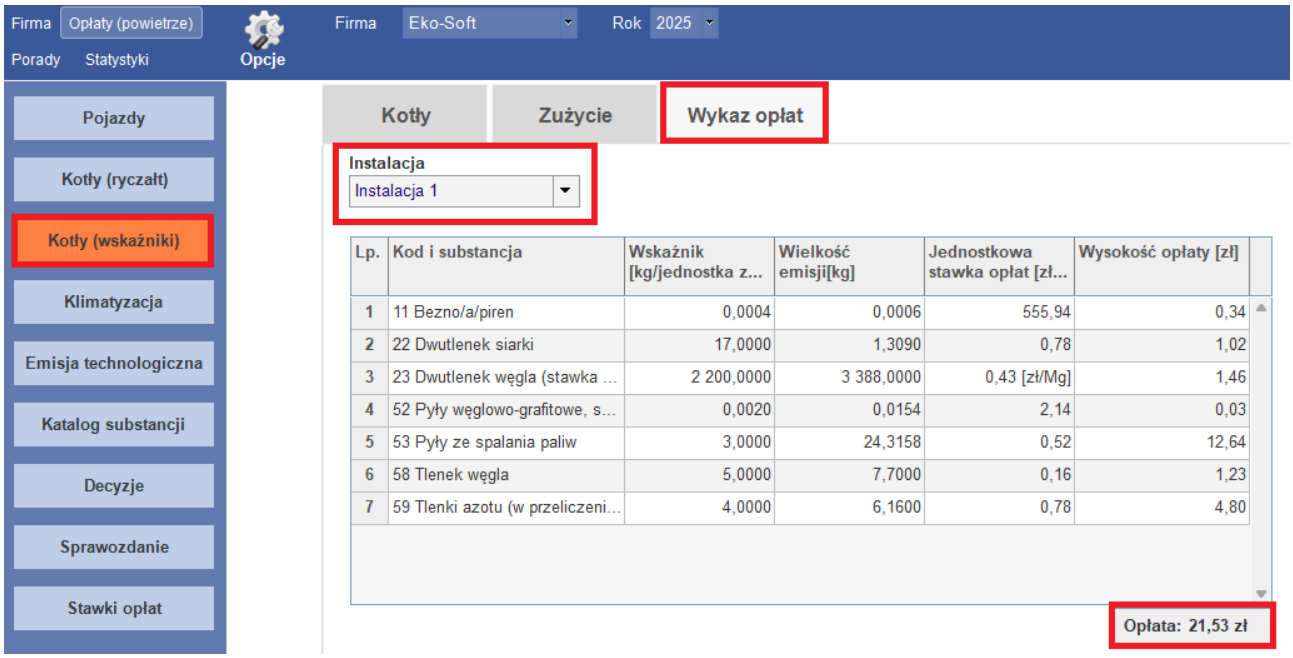
Data (data służy jedynie informacji dla prowadzącego ewidencję, kiedy dokonany był wpis) oraz **Zużycie** (wpisujemy ilość zużytego opału w jednostce określonej w zakładce **Dane podstawowe**). Po zapisaniu wpis pojawi się w tabeli.

Rysunek 39: Zużycie opału w instalacji

2.3.3 Wykaz Opłat

Ostatnia zakładka **Wykaz opłat za emisję** stanowi podsumowanie wprowadzonych danych oraz wykaz naliczonych przez program należnych opłat. Gdy z rozwijalnej listy wybierzemy interesującą nas instalację, pojawi się tabela ze szczegółowymi danymi. W dolnym rogu tabeli widnieje **Opłata**, jaką należy uiścić.

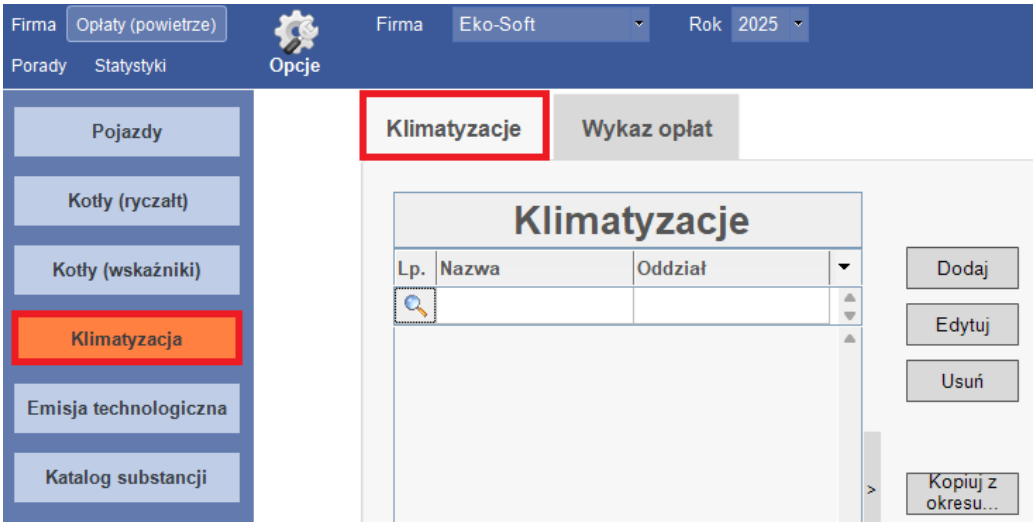

Rysunek 40: Wykaz opłat za emisję w danej instalacji

2.4 Klimatyzacja

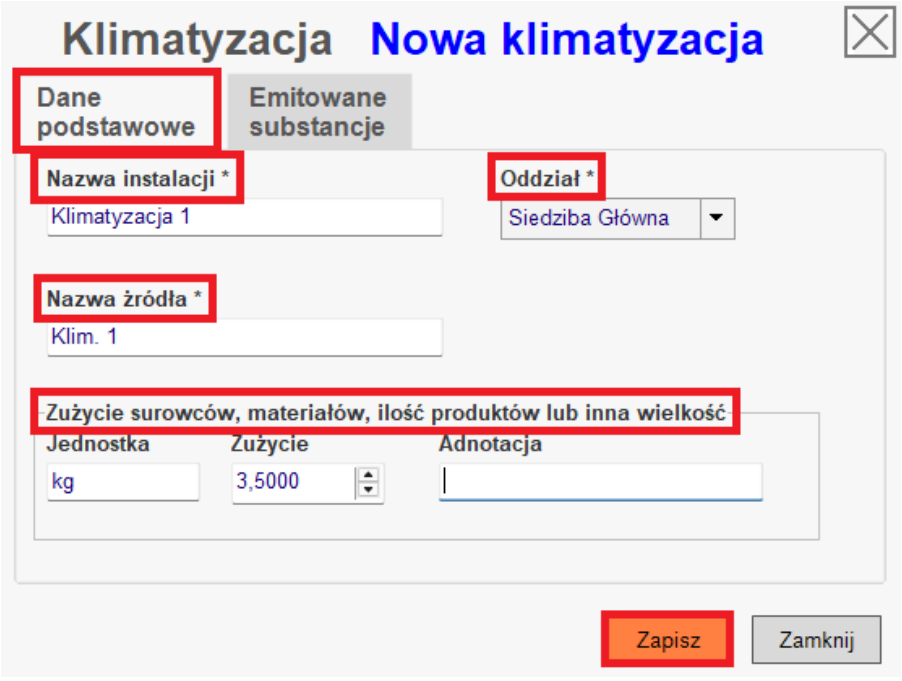
2.4.1 Klimatyzacje

Zakładka Klimatyzacja – Klimatyzacje pozwala na wprowadzenie danych dotyczących używanych w firmie klimatyzacji.

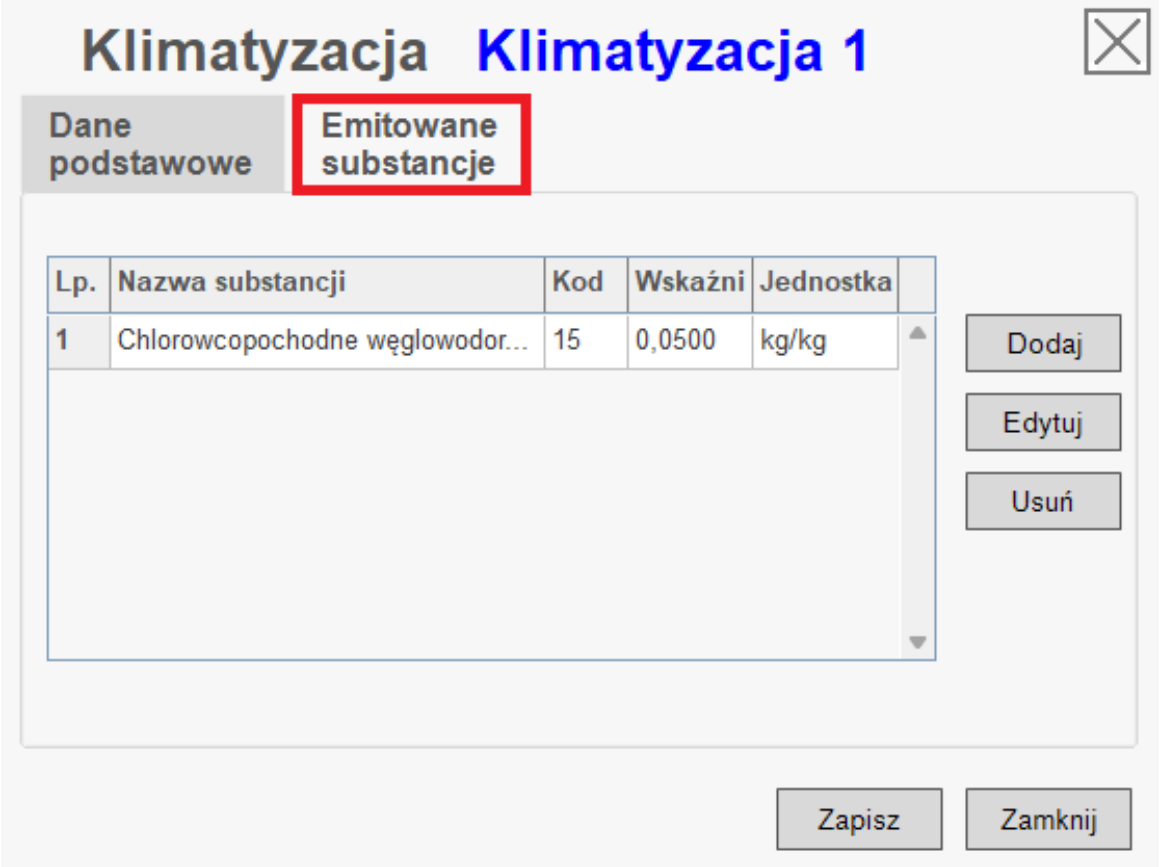
Rysunek 41: Dane dotyczące używanych klimatyzacji

Przy dodawaniu nowych pozycji do listy za pomoca przycisku Dodaj należy wpisać jej rodzaj/nazwę oraz wybrać oddział w którym dana instalacja się znajduje. Następnie określamy wielkość zużycia oraz podajemy jego jednostkę; można też wpisać ewentualną adnotację, która zostanie umieszczona na raporcie.

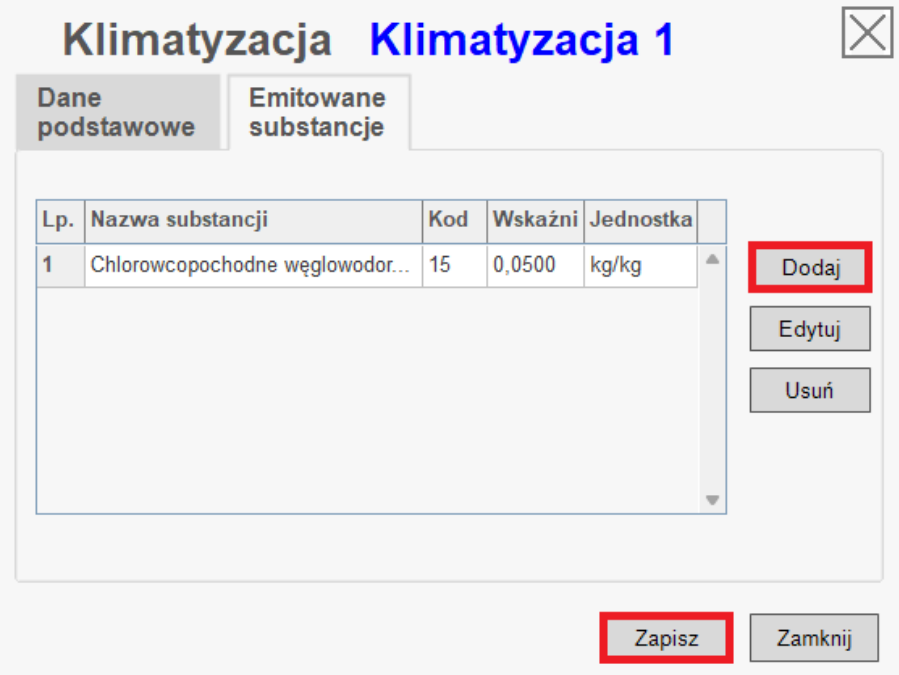
Rysunek 42: Uzupełnianie informacji przy dodawaniu pozycji do listy

W zakładce **Emitowane substancje** należy wprowadzić dane o emitowanych substancjach przez klimatyzator.

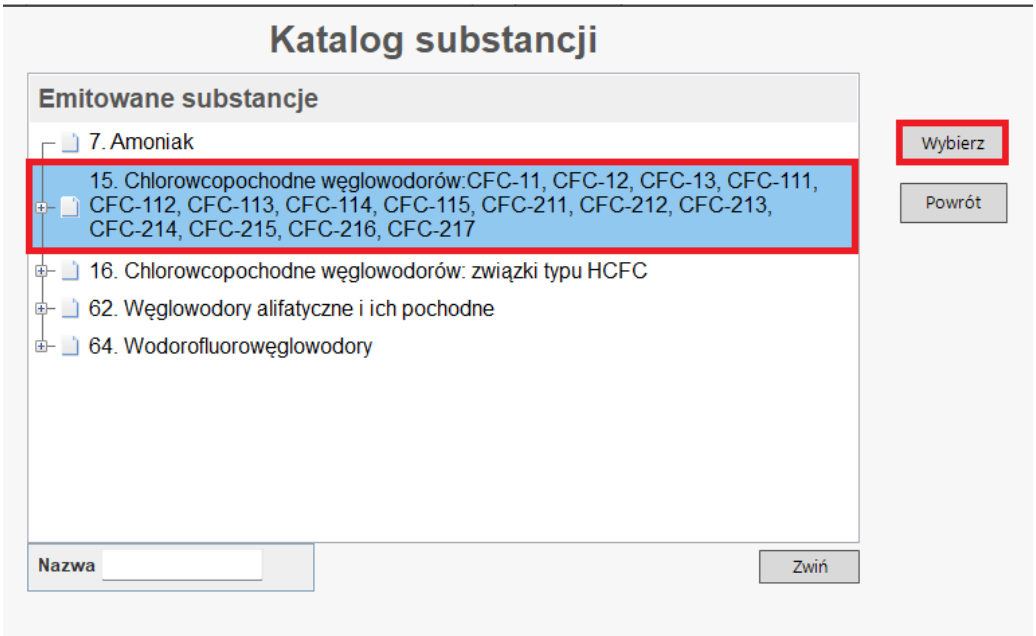
Rysunek 43: Uzupełnianie informacji przy dodawaniu pozycji do listy

Po wybraniu przycisku

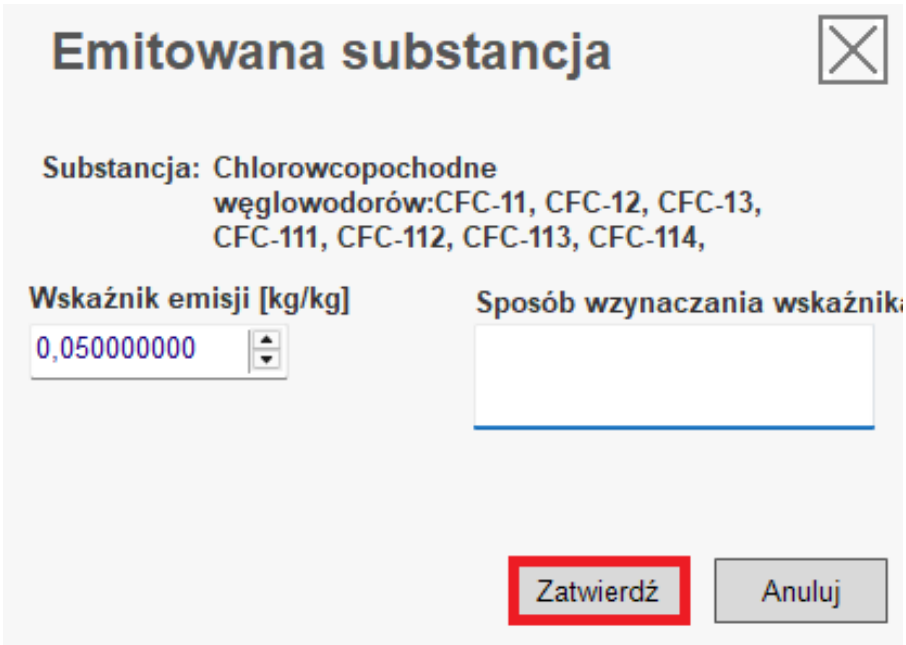

Rysunek 44: Dodawanie pozycji do listy

Należy wybrać z listy odpowiednie substancje oraz uzupełnić ich ilość.

Rysunek 45: Wybieranie emitowanej substancji z katalogu substancji

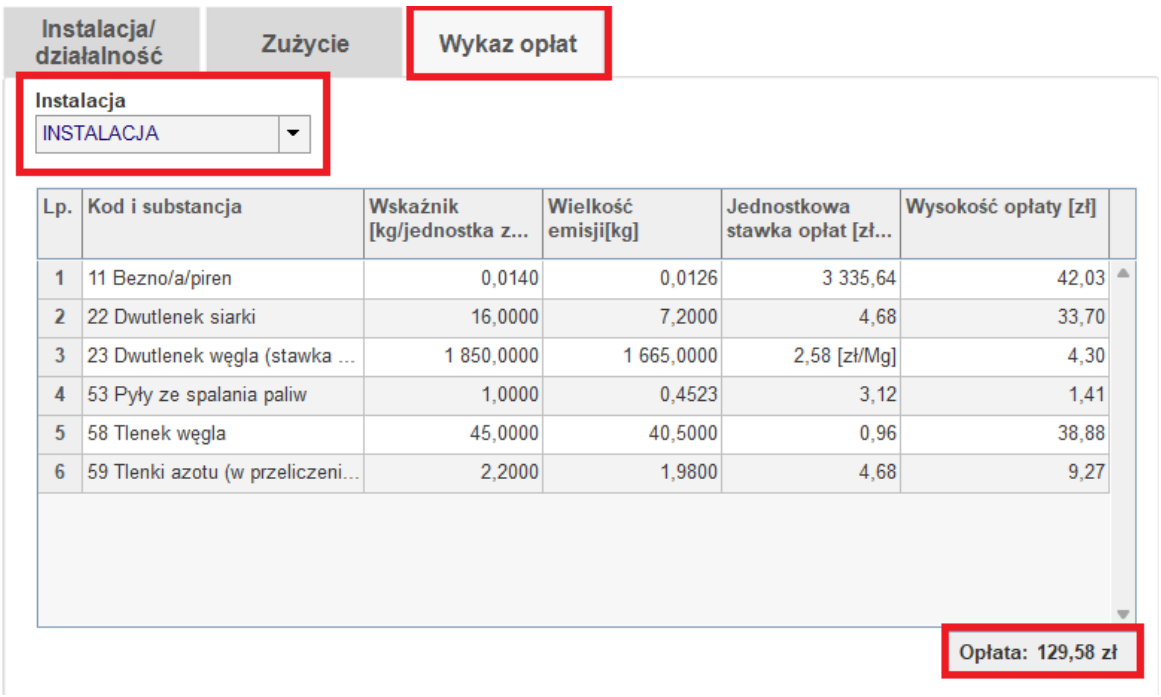

Rysunek 46: Dodawanie ilości emitowanej substancji

Emisję z klimatyzacji rozliczamy, gdy następuje ubytek czynnika chłodniczego (rozliczamy się z ilości substancji chłodzącej jaka została uzupełniona przez serwis urządzeń/systemów klimatyzacyjnych). Mechaniczny nawiew nie podlega rozliczeniu.

2.4.2 Wykaz Opłat

Zakładka **Klimatyzacja – Wykaz opłat** za emisję pozwala na podgląd substancji emitowanych dla danej instalacji. Zestawienie zawiera dane o instalacji związane z jej wskaźnikiem, wielkością emisji, jednostkową stawką opłat oraz wysokością opłaty jaką należy uiścić, zsumowana opłata znajduje się pod tabelą.

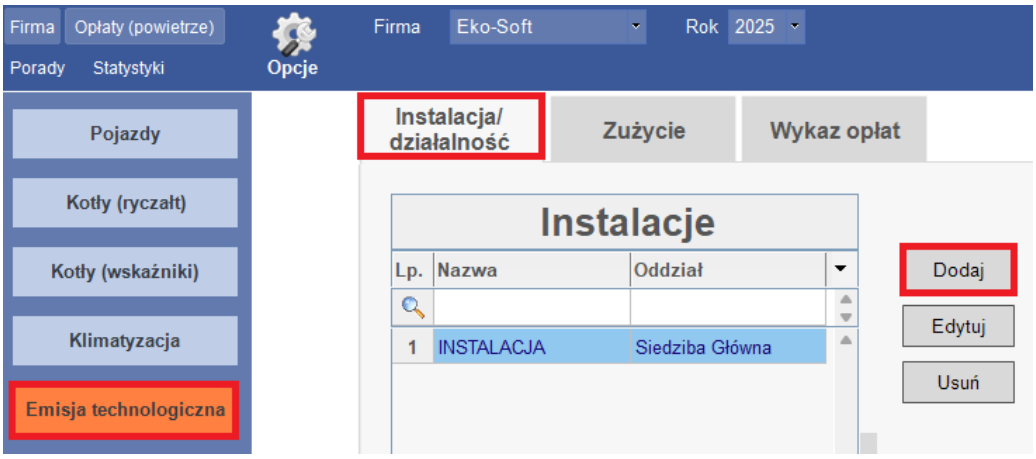

Rysunek 47: Wykaz opłat w poszczególnej instalacji

2.5 Emisja technologiczna

Zakładka **Emisja Technologiczna** pozwala na wprowadzenie danych o wszystkich posiadanych instalacjach i działalnościach, umożliwia naliczania opłat dla całej instalacji lub osobno dla wielu źródeł składających się na jedną instalację. Możliwe jest również rozgraniczenie instalacji, w których są lub nie są spalane paliwa.

Instalacje dodajemy w zakładce Instalacja/działalność za pomocą przycisku Dodaj.

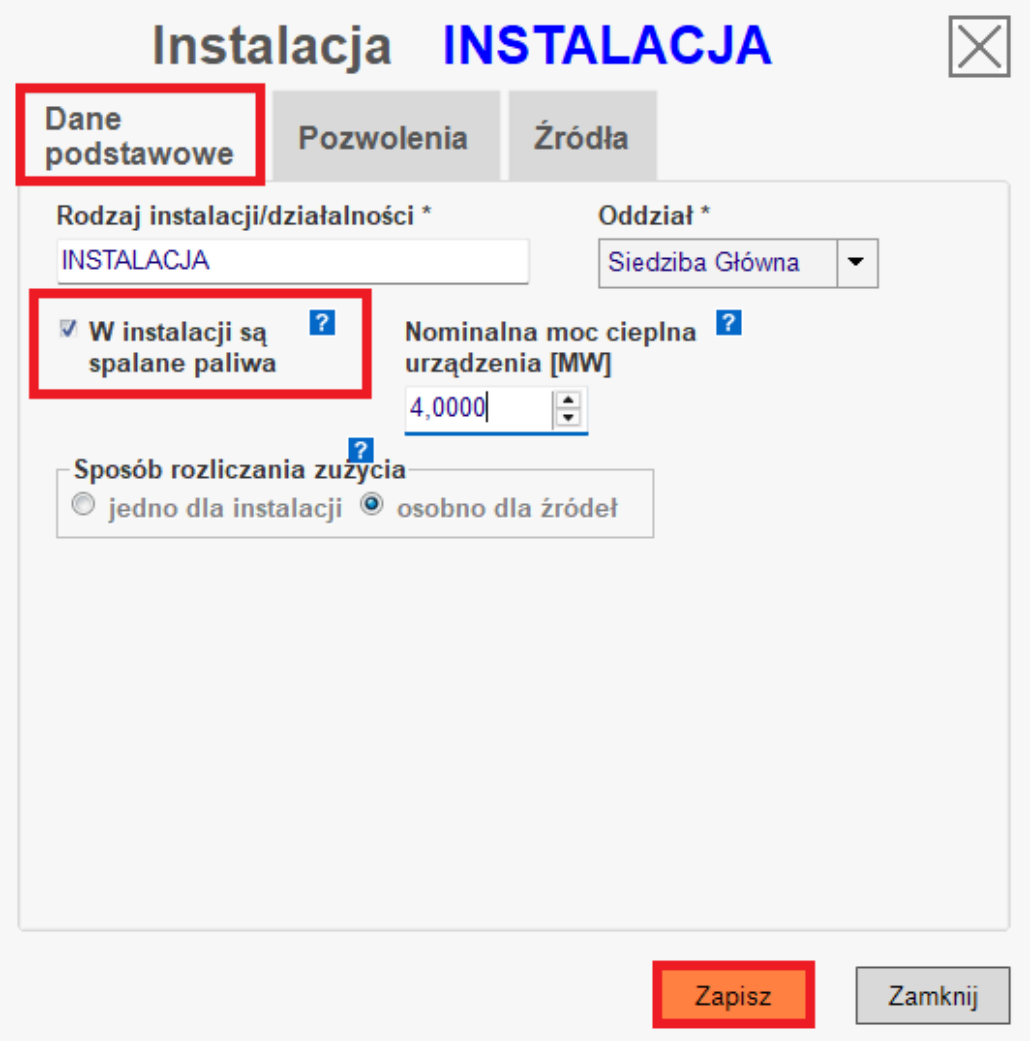
Rysunek 48: Dodawanie instalacji do emisji technologicznej

2.5.1 W instalacji są spalane paliwa

I.

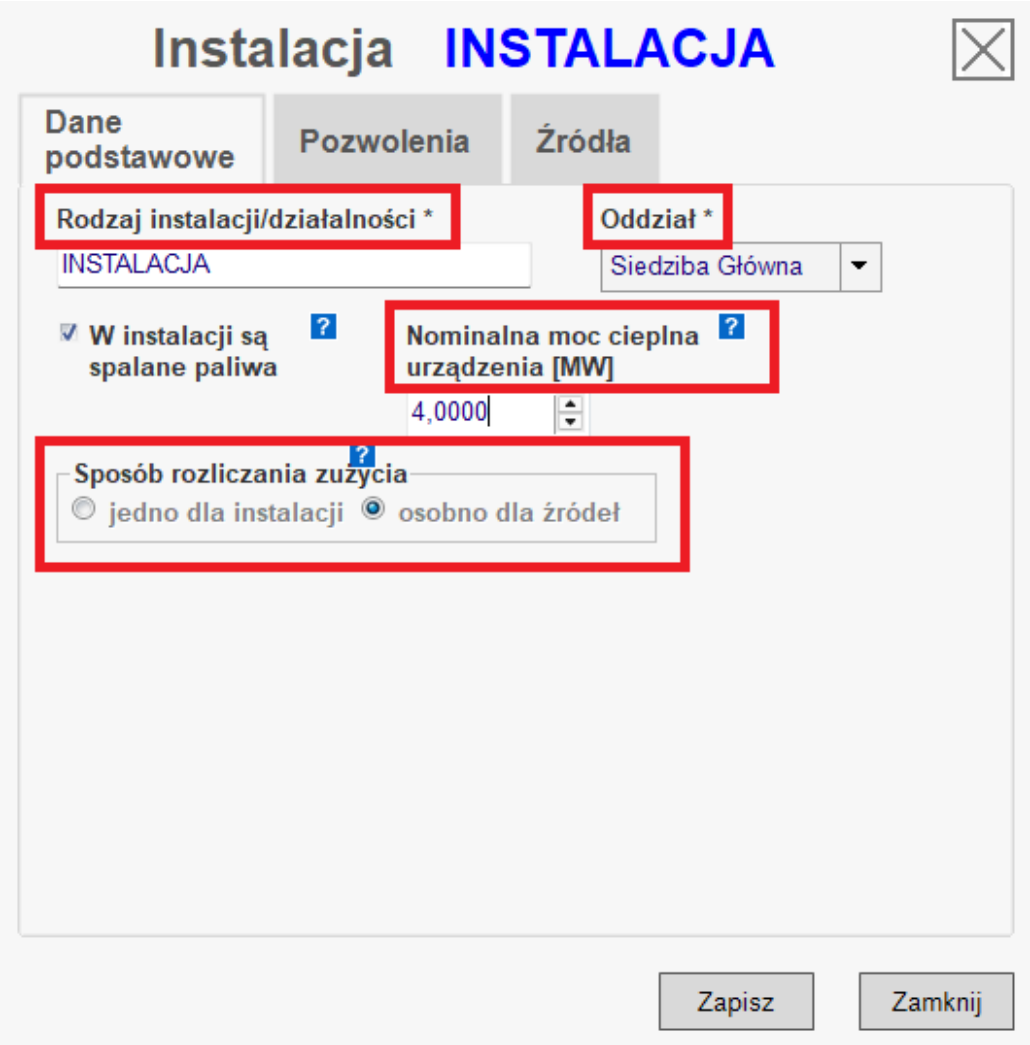
Gdy w instalacji występuje emisja ze spalania paliw, w pierwszej zakładce - **Instalacja/działalność** wybieramy opcję **W instalacji są spalanie paliwa.**

Po wybraniu opcji **W istalacji są spalane paliwa** program automatycznie wybierze opcję – **osobno dla źródeł**. Następnie należy wprowadzić **Rodzaj instalacji/działalności, Oddział, Nominalną moc cieplną urządzenia.**

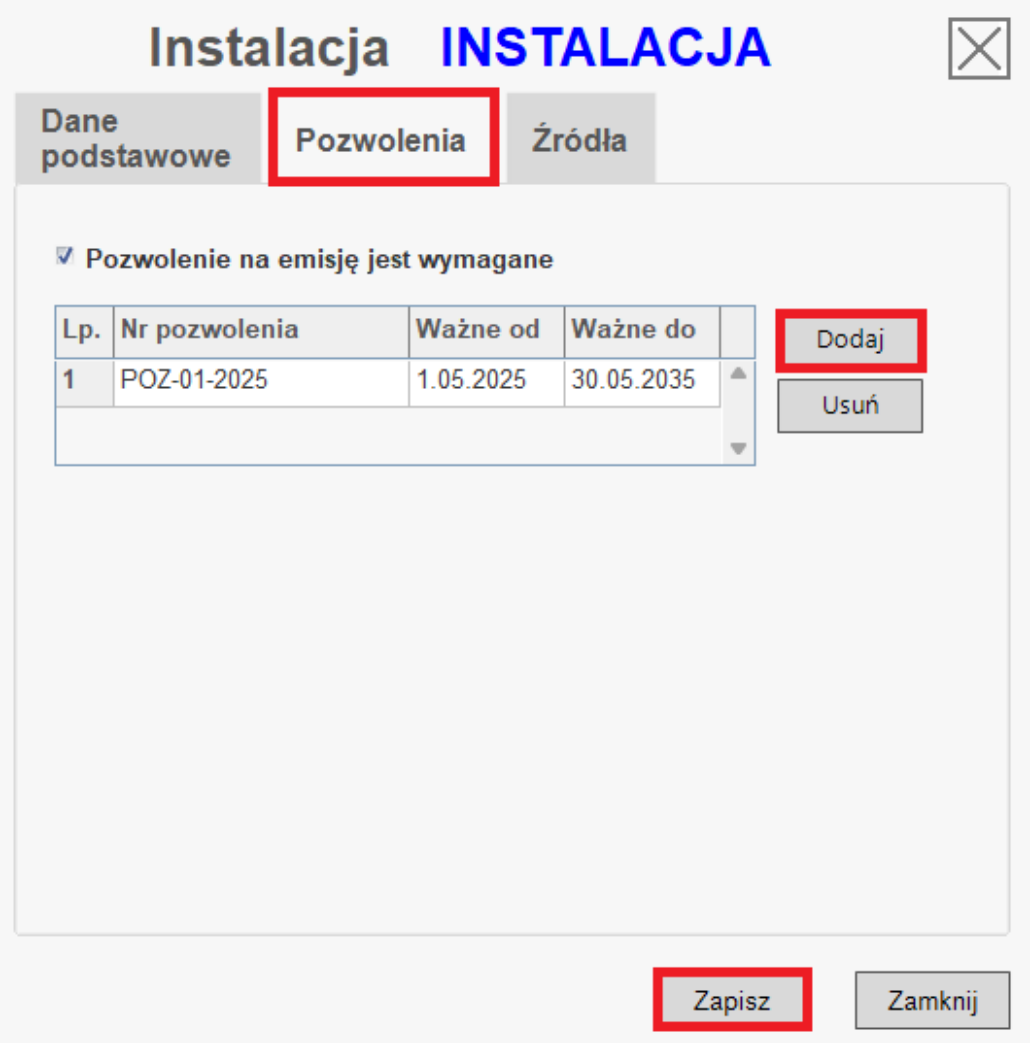

Rysunek 49: Zaznaczenie opcji w instalacji

W zakładce **Pozwolenia** zaznaczamy, czy pozwolenie na emisję jest wymagane. Jeżeli tak – wybieramy odpowiednie pozwolenie z listy wprowadzonych wcześniej.

Rysunek 50: Uzupełnianie wartości dla danych podstawowych w instalacji

Rysunek 51: Uzupełnianie pozwoleń dla danej instalacji

W zakładce – **Źródła/zużycie**, dodajemy źródło Dodaj.

Rysunek 52: Dodawanie źródeł w instalcji

Następnie w zakładce **Dane podstawowe** należy wybrać **Typ paliwa oraz dopisać Rodzaj paliwa**. Należy wpisać wartości dla: **Wartości opałowej, Zawartości siarki, Zawartości popiołów** oraz **Zawartości części palnych**.

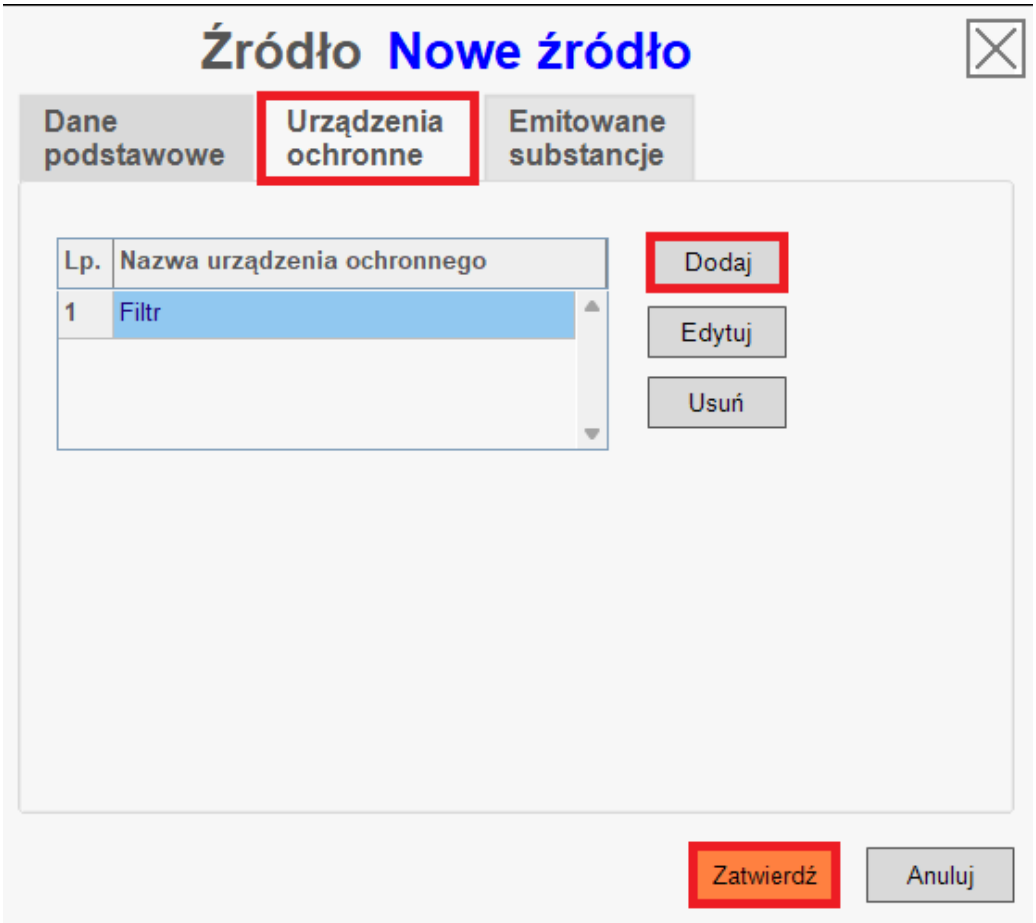

Rysunek 53: Uzupełnianie wartości dodanych źródeł

Następnie jeśli posiadamy urządzenia ochronne (np. filtry) dodajemy je w zakładce: **Urządzenia ochronne** wprowadzając ich nazwę i potwierdzając przyciskiem Zatwierdź.

UWAGA!

Należy wprowadzić tylko urządzenia ochronne, znajdujące się za punktem pomiaru emisji, jeśli taki pomiar był wykonywany!

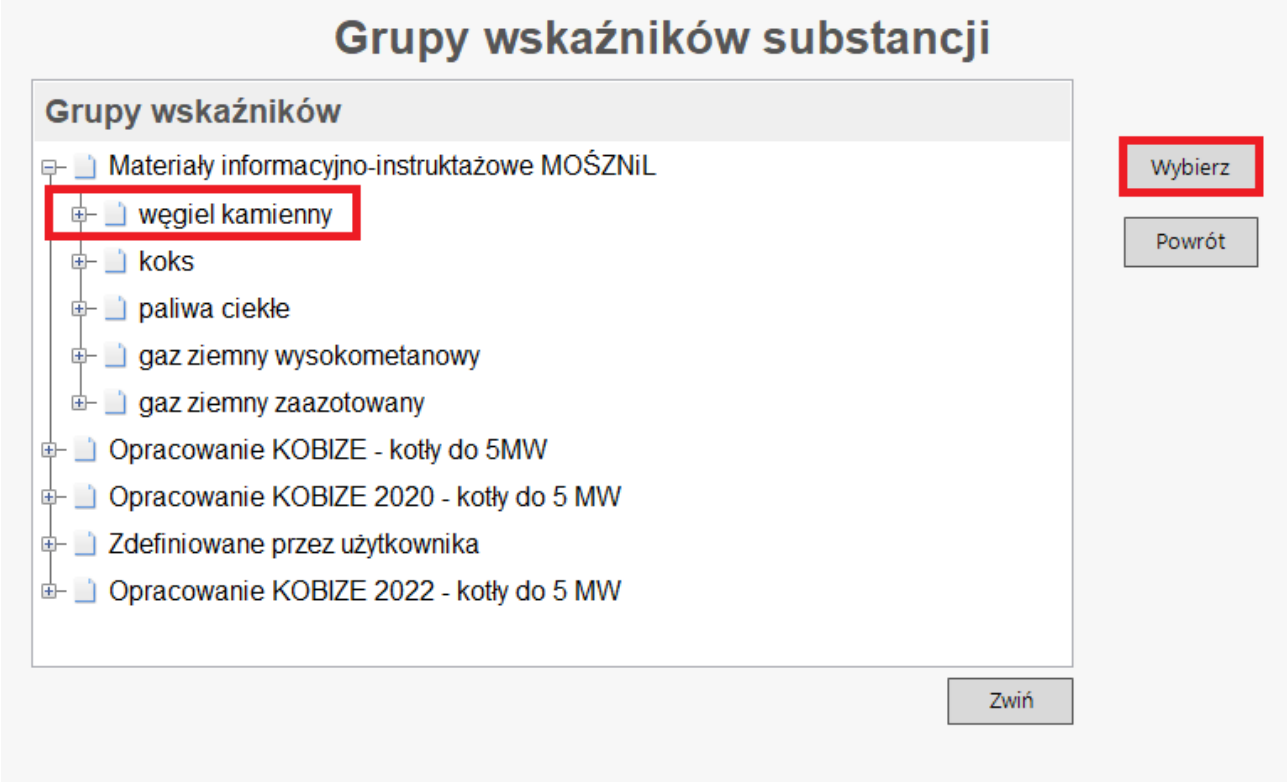

Rysunek 54: Dodawanie urządzeń ochronnych

W kolejnej zakładce - **Emitowane substancje** zostanie automatycznie utworzona lista substancji (wraz ze wskaźnikami), które powinny zostać wymienione dla wybranego wcześniej w zakładce **Dane podstawowe** rodzaju kotła. Substancje możemy wybrać z dostępnego katalogu substancji - grupa substancji za pomocą przycisku Wybierz... lub samodzielnie – każdą substancję pojedyńczo za pomocą przycisku Dodaj.

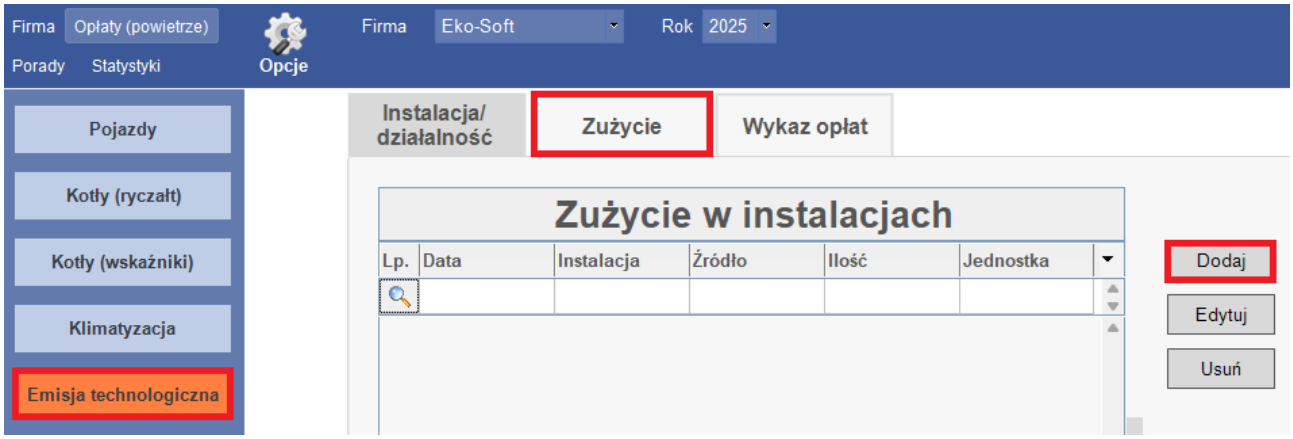
Rysunek 55: Wybieranie z katalogu grupy substancji

Rysunek 56: Wybieranie grup wskaźników substancji

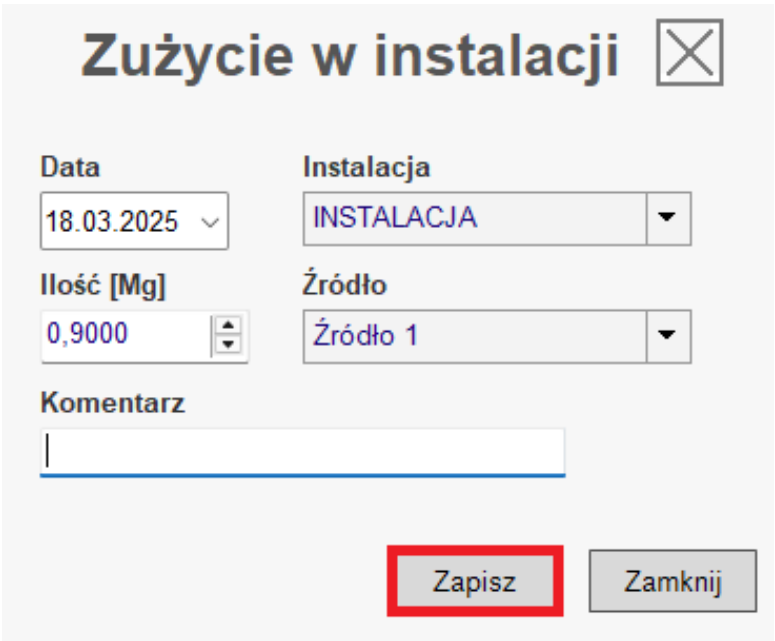
II.

W zakładce **Zużycie** – klikamy przycisk Dodaj.

Rysunek 57: Dodawanie zużycia emisji w instalacjach

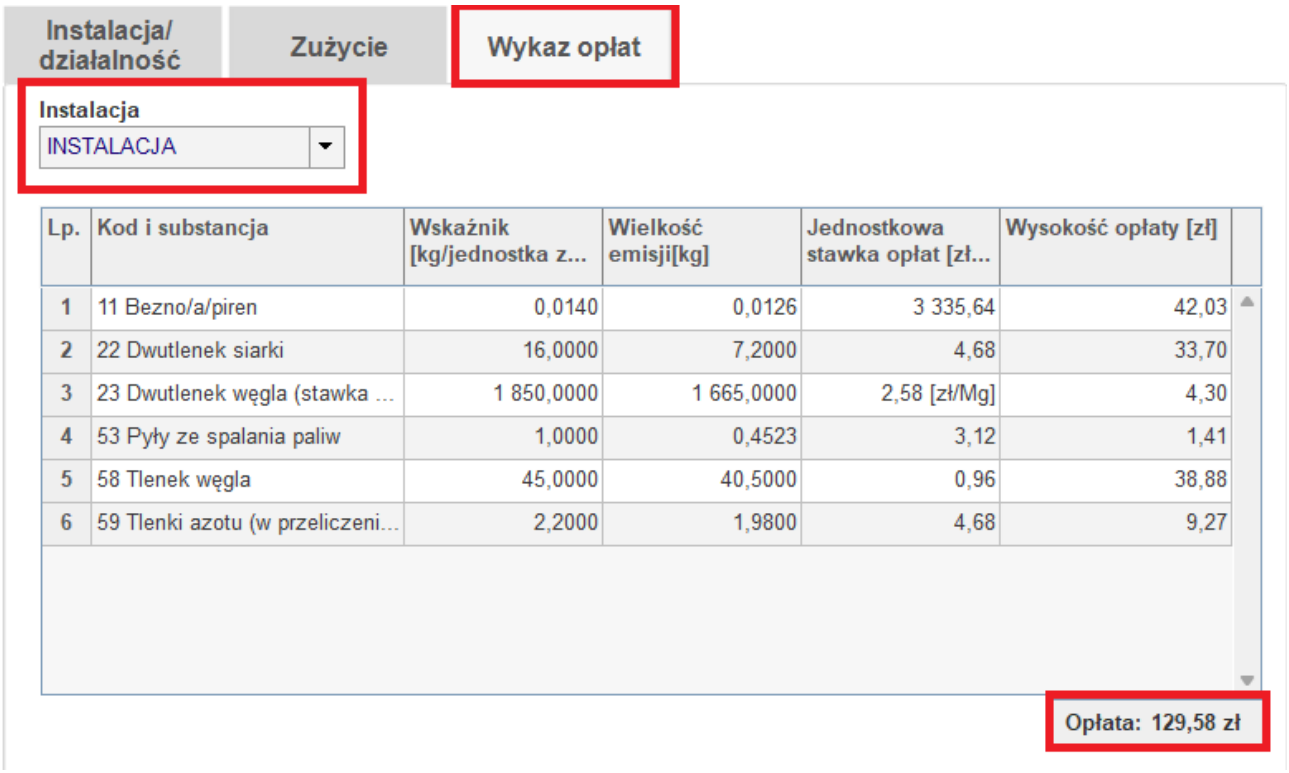
Wpisujemy ilość zużycia z odpowiednią datą. Wprowadzone dane potwierdzamy przyciskiem Zapisz.

Rysunek 58: Dodawanie ilości zużycia w instalacji

III.

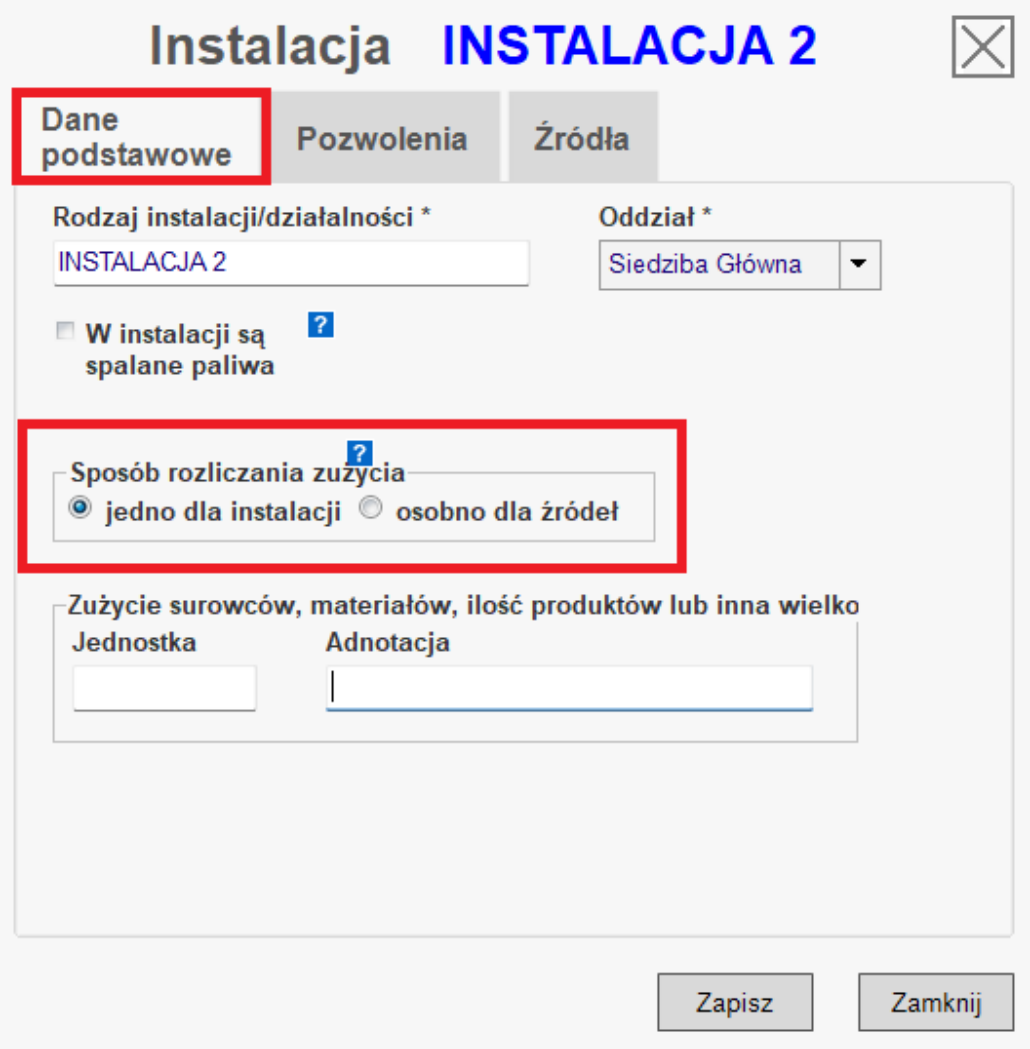
W ostatniej zakładce - **Wykaz opłat**, po wybraniu z rozwijanej listy odpowiedniej instalacji, otrzymujemy tabelę z podsumowaniem wprowadzonych wcześniej danych. Zsumowana opłata znajduje się pod tabelą.

Rysunek 59: Wykaz opłat w poszczególnej instalacji

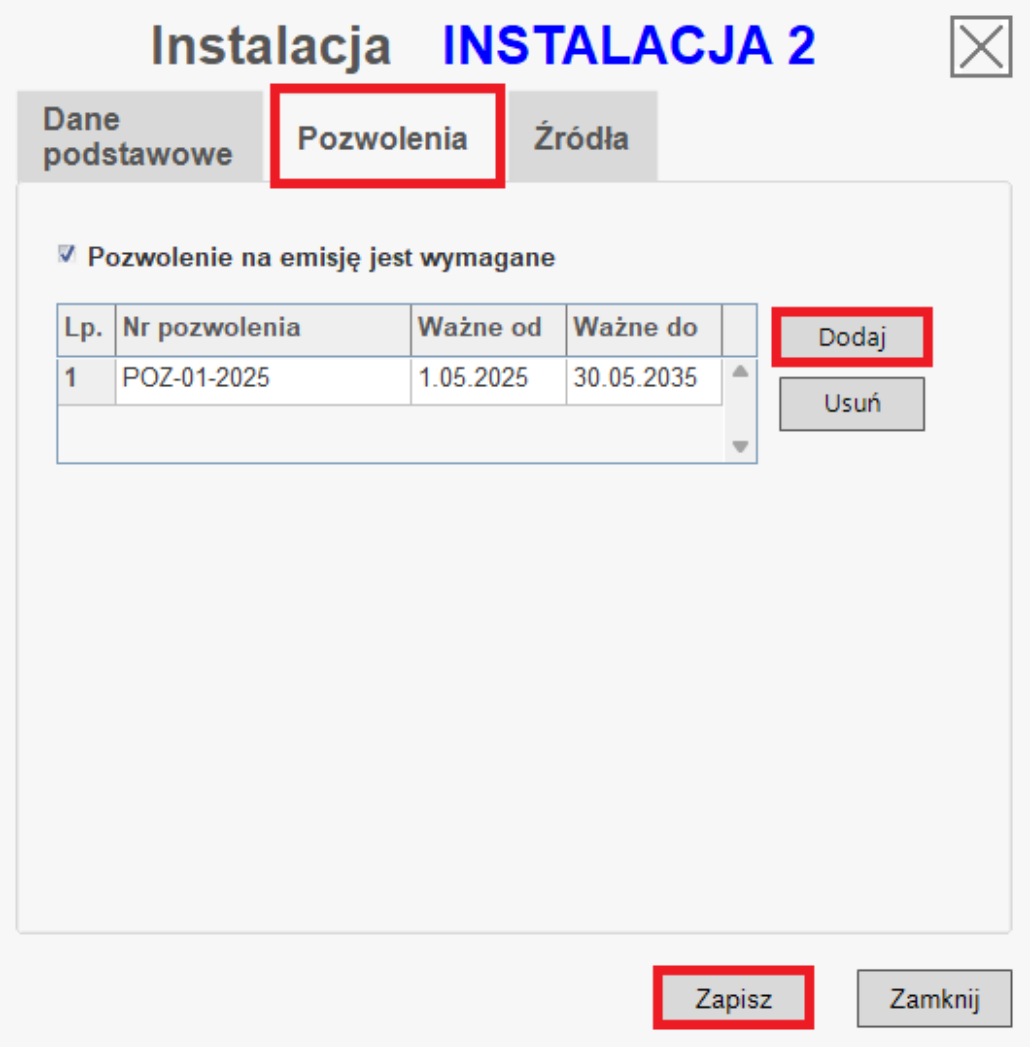
2.5.2 W instalacji nie są spalane paliwa

W sytuacji, gdy w instalacji występuje emisja inna niż ze spalania paliw, pomijamy opcję **W instalacji są spalanie paliwa** i przechodzimy do wyboru **Sposobu rozliczania zużycia**. Wybieramy **Jedno dla instalacji**, gdy znamy zużycie dla całej instalacji lub **Osobno dla źródeł**, gdy znamy zużycie dla poszczególnych źródeł wchodzących w skład instalacji.

Rysunek 60: Emisja spalania paliw poza instalacją

Wprowadzamy **Rodzaj instalacji/działalności**, **Oddział**. Jeżeli jest wymagane pozwolenie na emisję gazów lub pyłów z instalacji, w zakładce Pozwolenia oznaczamy pole **Pozwolenie jest wymagane** i przypisujemy je za pomocą przycisku Dodaj.

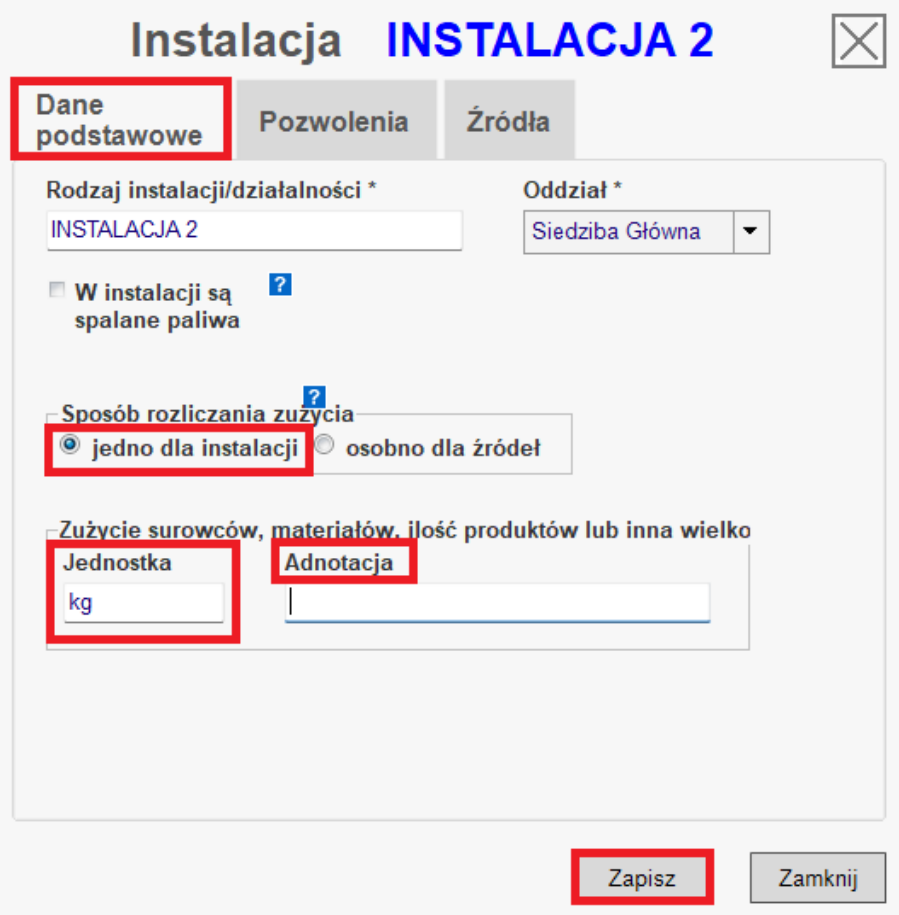

Rysunek 61: Dodawanie pozwoleń

Zakładka różni się w zależności od wybranej wcześniej opcji sposobu rozliczania emisji:

1. JEDNO DLA INSTALACJI

Gdy znamy zużycie dla całej instalacji i trudno jest określić zużycie dla poszczególnych źródeł, wybieramy opcję **Jedno dla instalacji**.

Rysunek 62: Uzupełnienie okna w sytuacji, gdy wybieramy opcję jedno dla instalacji

Nastepnie określamy jednostkę surowców, materiałów lub inną jednostkę, na podstawie której obliczamy emisję. Pole **Adnotacja** służy przypadkom, gdy chcemy aby na formularzu pojawił się komentarz do wybranej jednostki.

W kolejnej zakładce **Pozwolenia** należy zaznaczyć, czy jest wymagane pozwolenie, czy też nie. Jeżeli tak – należy wybrać odpowiednie z listy pozwoleń wprowadzonych wcześniej do programu.

Rysunek 63: Dodawanie pozwoleń do poszczególnej instalacji

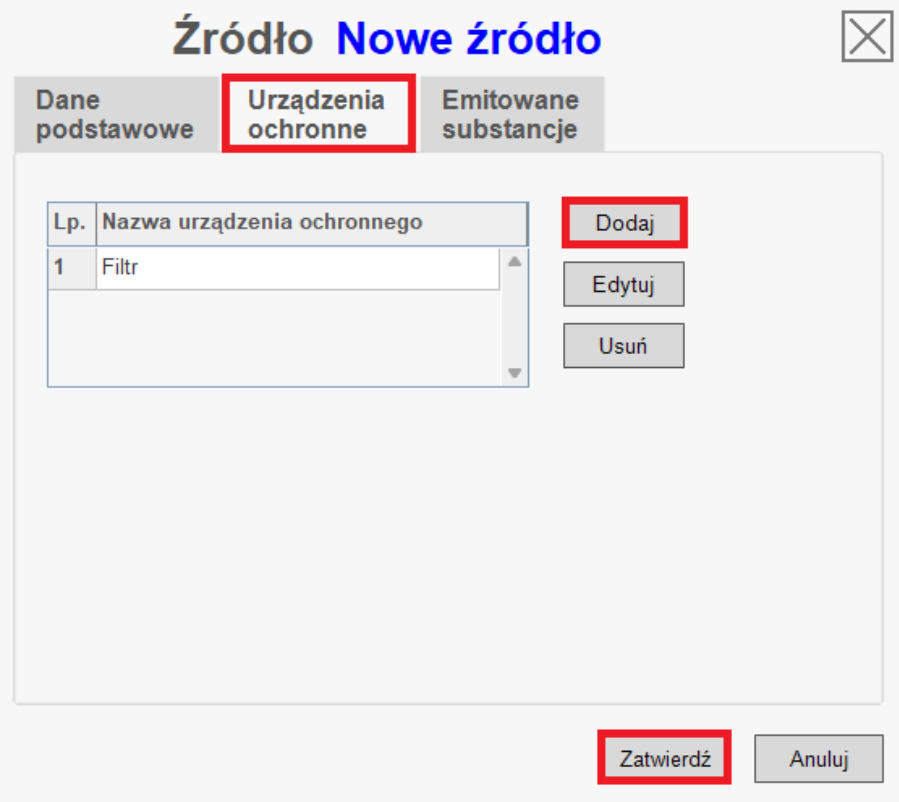
W zakładce **Źródła** możemy dodać nowe źródło Dodaj. Podajemy **Nazwę źródła** oraz szczegóły dotyczące charkaterystyki źródła, urządzeń ochronnych i emitowanych substancji.

Rysunek 64: Dodawanie źródeł do poszczególnej instalacji

Rysunek 65: Dodawanie nazwy źródła

Rysunek 66: Dodawanie urządzeń ochronnych

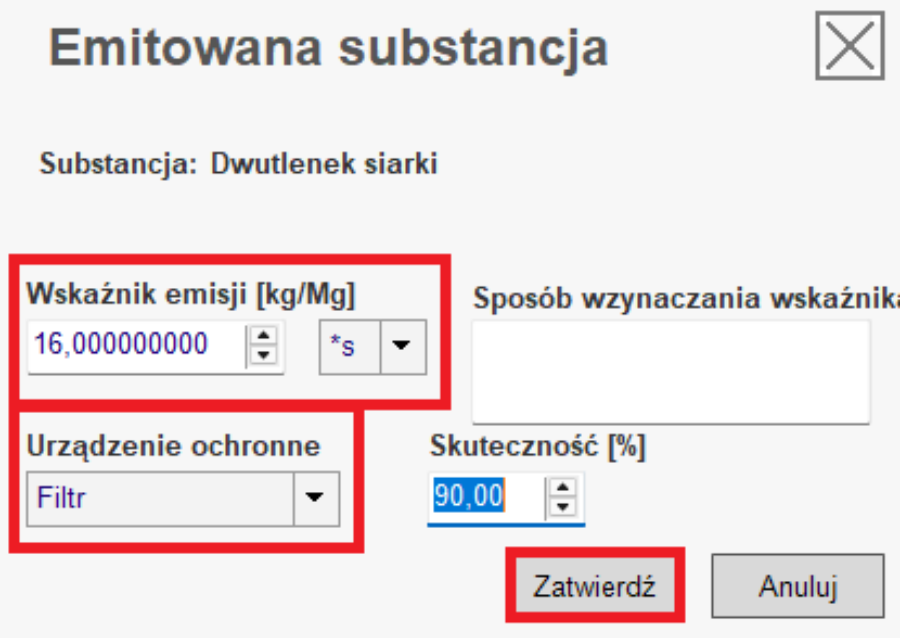

Rysunek 67: Wybieranie grup substancji z katalogu

Tabelę dotyczącą zużycia uzupełniamy za pomocą przycisku Dodaj. Ustalamy datę (jest to informacja, kiedy dokonywany był wpis, nie ma związku z naliczaniem wysokości opłaty) oraz zużycie surowca/materiału i potwierdzamy przyciskiem Zapisz.

Następnie wybieramy substancje, jakie emitowane są w naszej instalacji. Listę substancji tworzymy za pomocą przycisku Dodaj wybierając odpowiednie substancję z listy. Lista jest zgodna z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2014 poz. 274)*. Daną substancję zaznaczmy na liście i klikamy przycisk Wybierz....

Dla każdej substancji dodajemy **Urządzenia ochronne** (o ile istnieją) wprowadzając ich nazwę i potwierdzając przyciskiem Zapisz. Ustalamy również skuteczność działania danego urządzenia ochronnego (%).

Rysunek 68: Uzupełnianie wartości dla urządzeń ochronnych

UWAGA!

Pamiętajmy, że w opcji **Jedno dla instalacji** wprowadzamy jedno zbiorcze zużycie. Jeżeli wprowadzimy kilka pozycji na liście źródeł emisji, program przypisze wprowadzone zbiorcze zużycie do **każdego źródła**.

Przykład – Malarnia

1. Dobrze

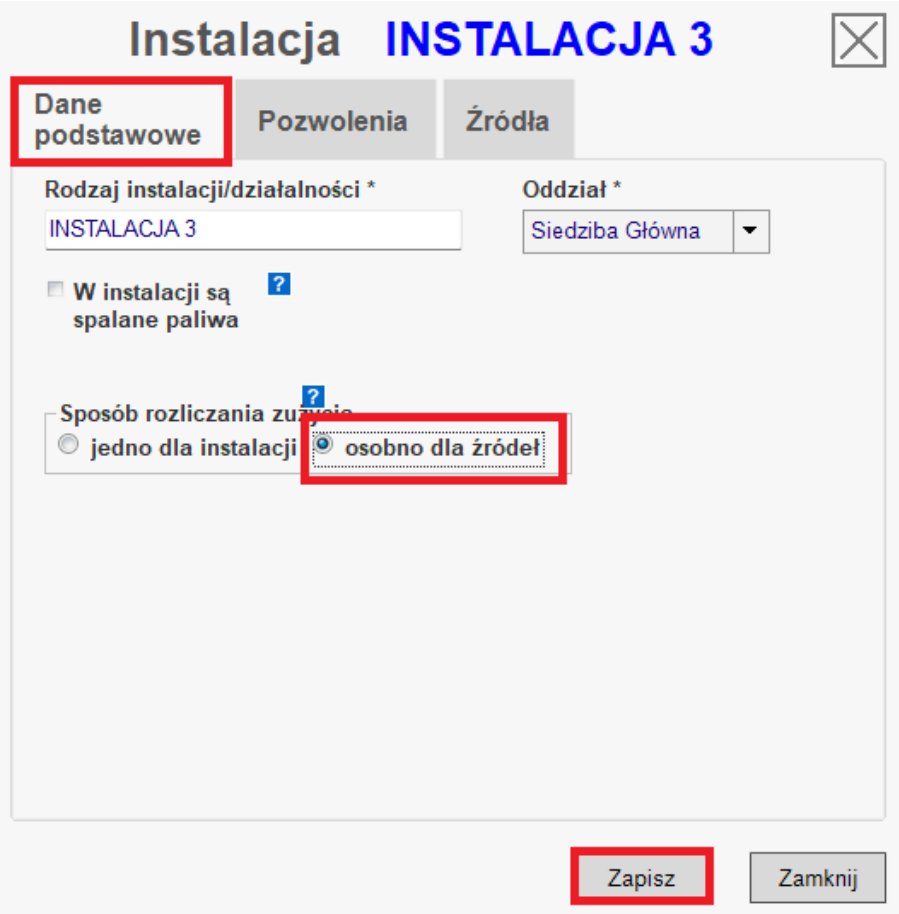
Wiemy, że do malowania zużyto w ciągu roku 1000 l farby na 4 stanowiskach do malowania. Wprowadzamy zatem zużycie na poziomie 1000 l oraz **jedno źrodło** - Malarnia 4-stanowiskowa. Program oblicza prawidłową wielkość emisji.

2. Źle

Wiemy, że do malowania zużyto w ciągu roku 1000 l farby na 4 stanowiskach do malowania. Wprowadzamy zatem zużycie na poziomie 1000 l oraz **cztery źródła** – Stanowisko nr 1, Stanowisko nr 2, Stanowisko nr 3, Stanowisko nr 4. Program nalicza **cztery razy większą emisję** niż jest w rzeczywistości.

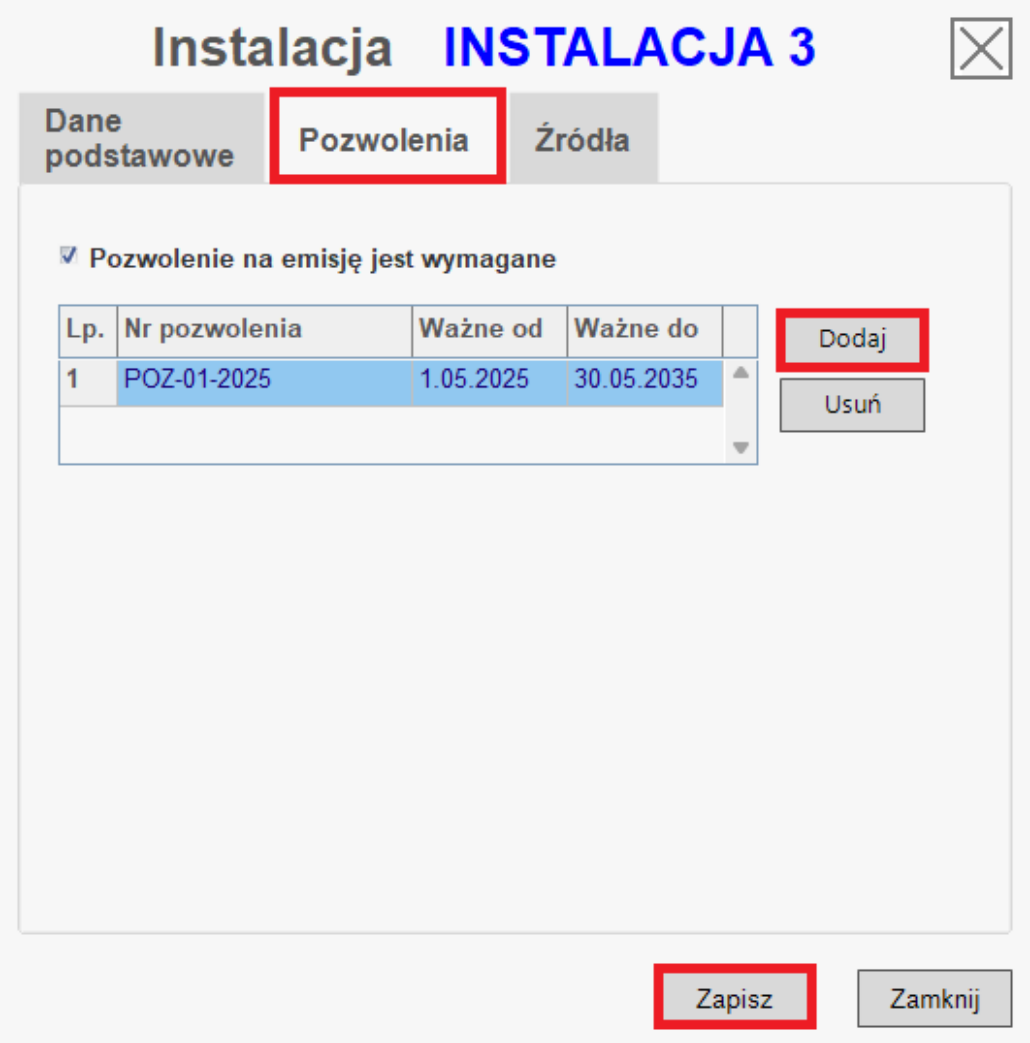
2. OSOBNO DLA ŹRÓDEŁ

Gdy znamy zużycie dla poszczególnych źrodeł wybieramy opcję **Osobno dla źródeł.**

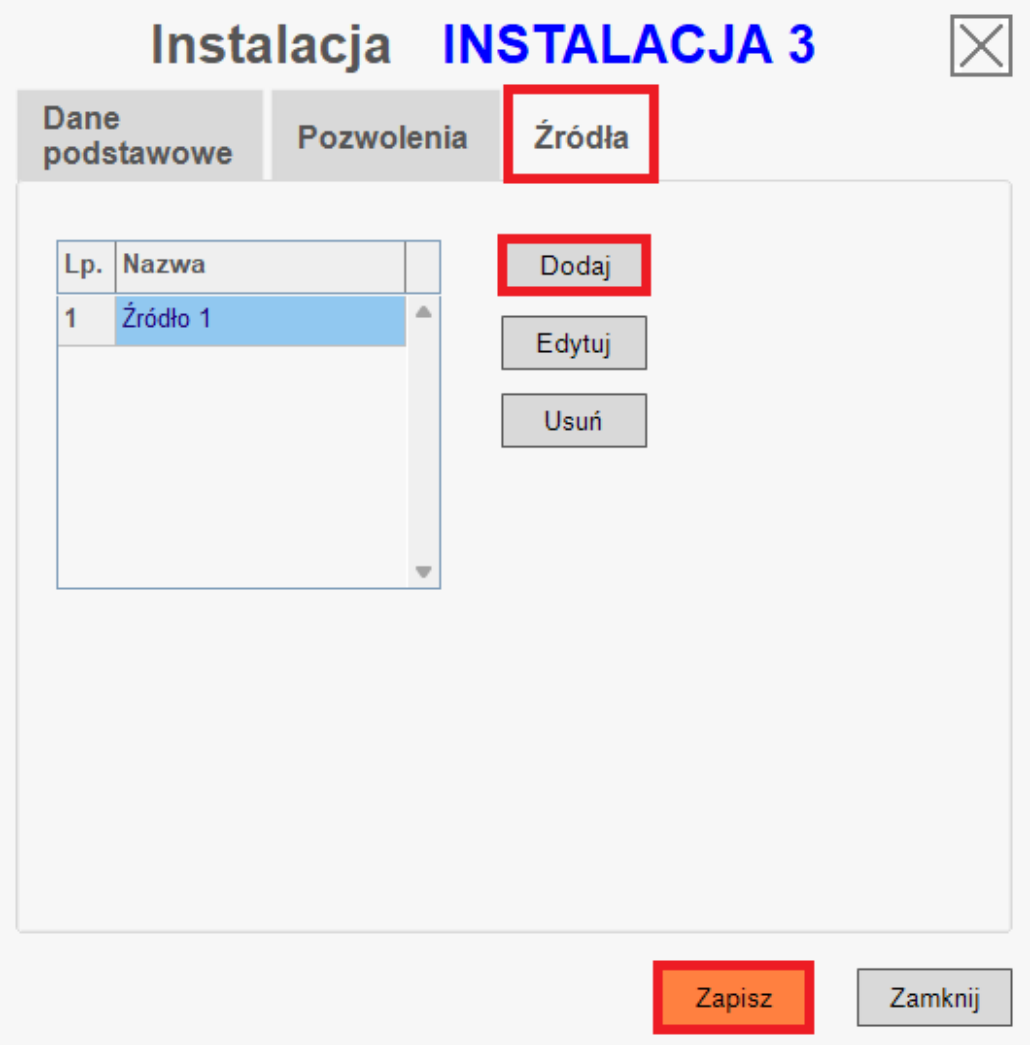
Rysunek 69: Wybieranie opcji osobno dla źródeł

W zakładce **Pozwolenia**, identycznie jak w przykładzie powyżej, wypełniamy wszystkie dane dotyczące pozwolenia na emisję.

Rysunek 70: Dodawanie pozwoleń

Następnie w zakładce **Źródła** dodajemy poszczególne źródła Dodaj.

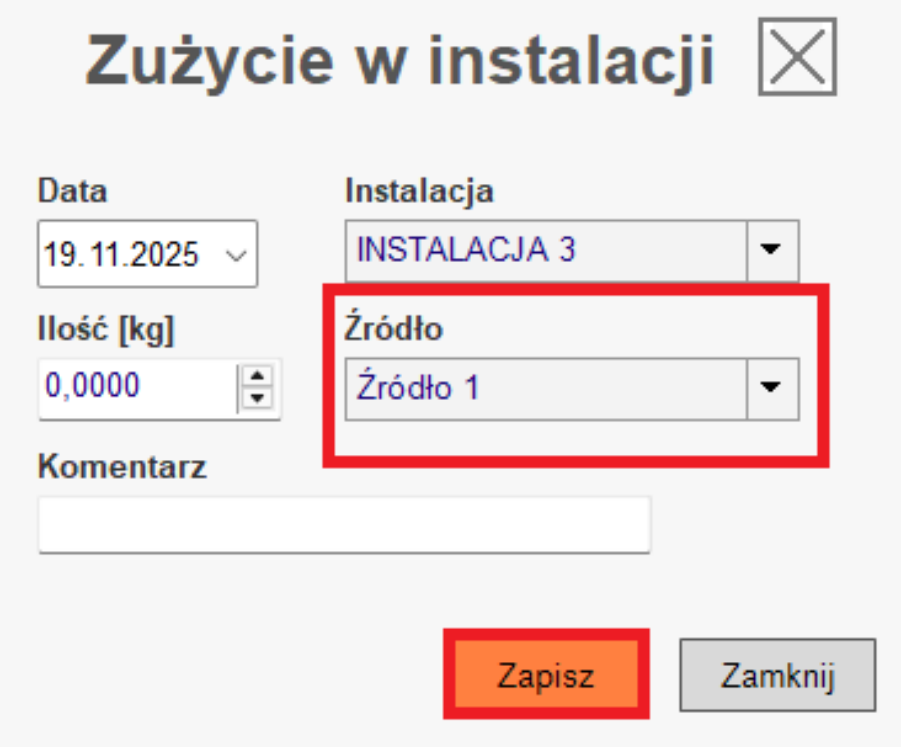

Rysunek 71: Dodawanie źródeł

W **Danych podstawowych** należy podać nazwę źródła, określić jednostkę surowców, materiałów lub inną jednostkę, na podstawie ktorej obliczamy emisję. Pole **Adnotacja** służy przypadkom, gdy chcemy aby na formularzu pojawił się komentarz do wybranej jednostki. Potwierdzamy wprowadzoną jednostkę przyciskiem Zapisz.

Zakładki **Urządzenia ochronne** oraz **Emitowane substancje** uzupełniamy analogicznie, jak w opisanym powyżej przypadku.

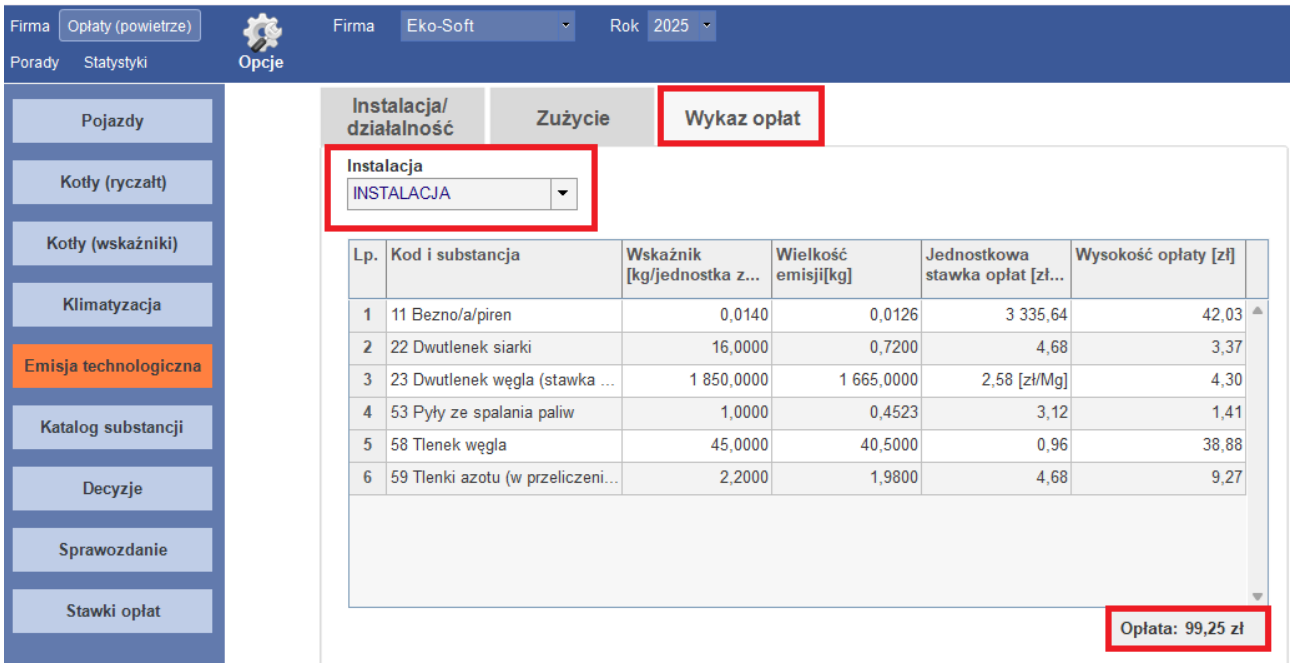
W zakładce **Zużycie** wprowadzamy dane o zużyciu dla opisywanej w przykładzie instalacji. Tabelę uzupełniamy za pomocą przycisku Dodaj. Ustalamy datę (jest to informacja, kiedy dokonywany był wpis, nie ma związku z naliczaniem wysokości opłaty) oraz zużycie surowca/materiału. Wybieramy z rozwojalnej listy również źródło, którego dotyczy wpis. Potwierdzamy dane przyciskiem Zapisz.

Rysunek 72: Uzupełnianie źródła zużycia w instalacji

2.5.3 Wykaz opłat za emisję

W ostatniej zakładce modułu **Emisja technologiczna** mamy podgląd na zestawienie wszystkich wprowadzonych danych dotyczących instalacji, źródeł i emitowanych substancji oraz wysokość opłaty jaką musimy wnieść za każdą substancję. Wykaz możemy sprawdzić dla każdej wprowadzonej instalacji osobno, zsumowana opłata widnieje pod tabelą.

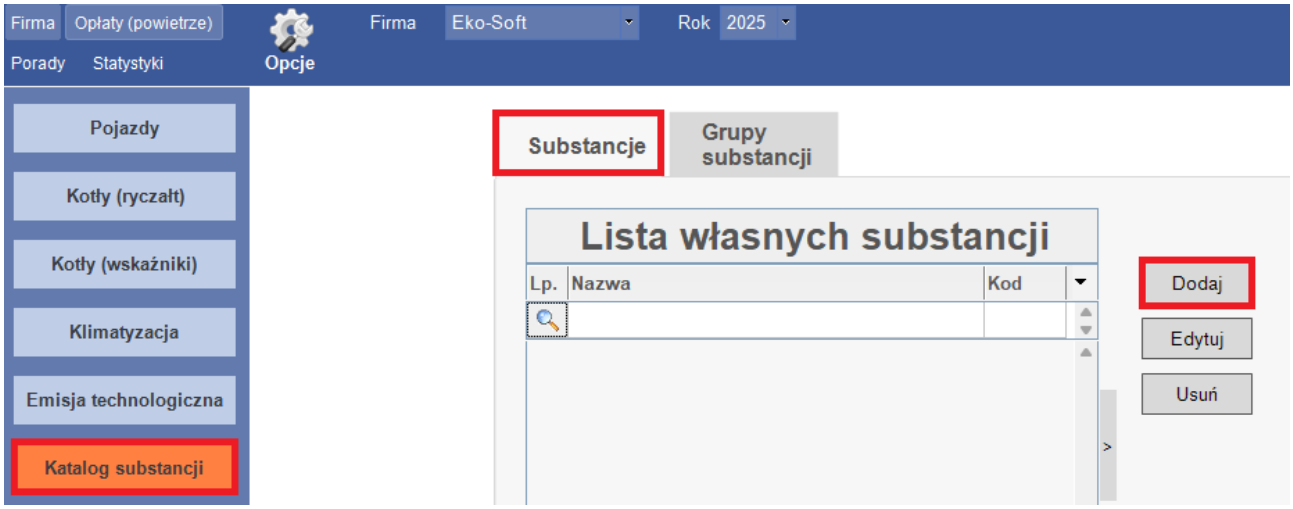

Rysunek 73: Wykaz opłat w poszczególnej instalcji

2.6 Katalog substancji

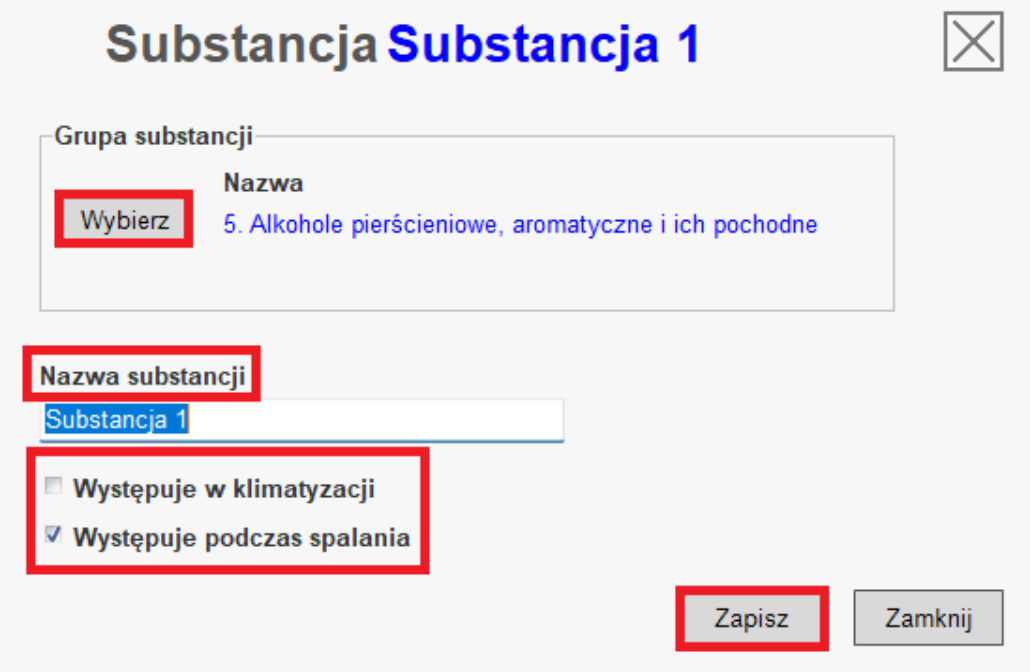
W zakładce **Katalog substancji** można samodzielnie utworzyć substancję oraz grupy substancji, które można wykorzystywać zarówno w obliczeniach związanych z **Kotłami (obliczanymi za pomocą wskaźników), Klimatyzacją** jak i **Emisją technologiczną**.

Aby utworzyć własną pojedyńczą substancję należy w zakładce Substancje wybrać przycisk Dodaj.

Rysunek 74: Dodawanie substancji

Następnie należy wybrać z katalogu **Grupę substancji**, przypisać nazwę substancji oraz określić, czy występuje w klimatyzacji, czy występuje podczas spalania.

Rysunek 75: Zapisywanie poszczególnej substancji z grupy

W zakładce **Grupy substancji** można dodać całą grupę substancji. Aby utworzyć nową grupę substancji, należy wybrać przycisk Dodaj.

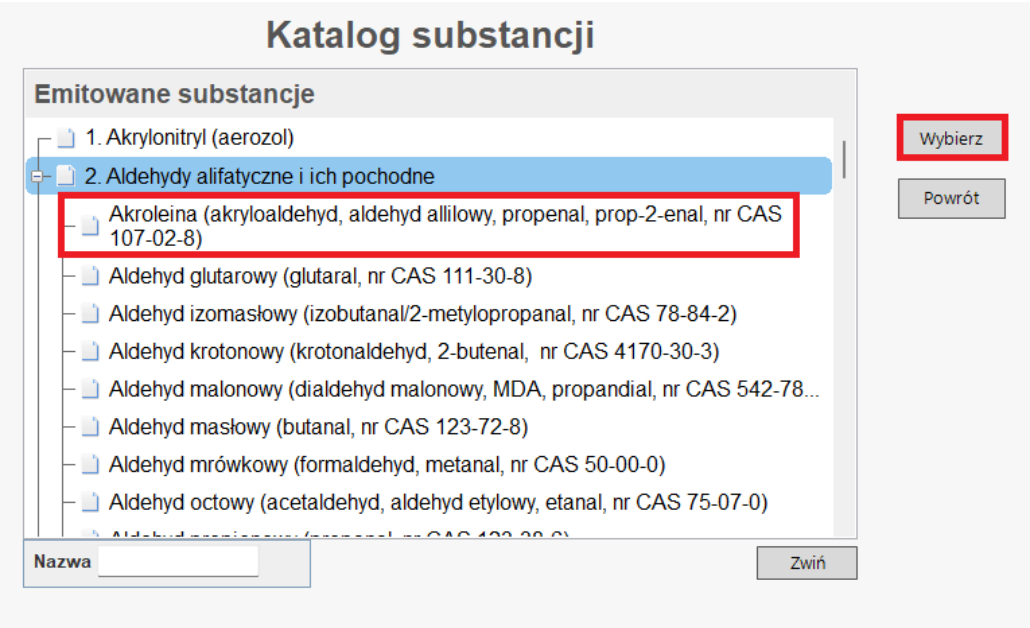

Rysunek 76: Dodawanie grup substancji

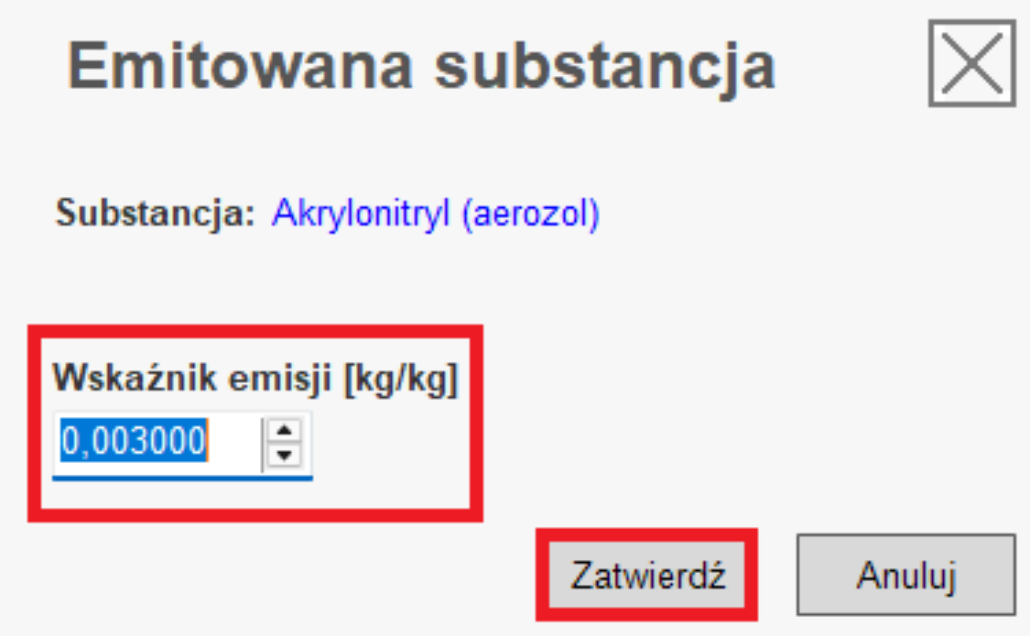
Następnie należy wypełnić dane: nazwę grupy i jednostkę. Jeżeli w instalacji następuje spalanie paliw, konieczne jest zaznaczenie opcji: **Występuje spalanie**. Poszczególne substancje dodajemy z zamieszczonego w programie katalogu substancji Dodaj. Po wypełnieniu danych dotyczących iości danego wskaźnika, zapisujemy wpis Zatwierdź.

Rysunek 77: Dodawanie grupy substancji z katalogu

Rysunek 78: Wybór poszczególnej substancji z katalogu

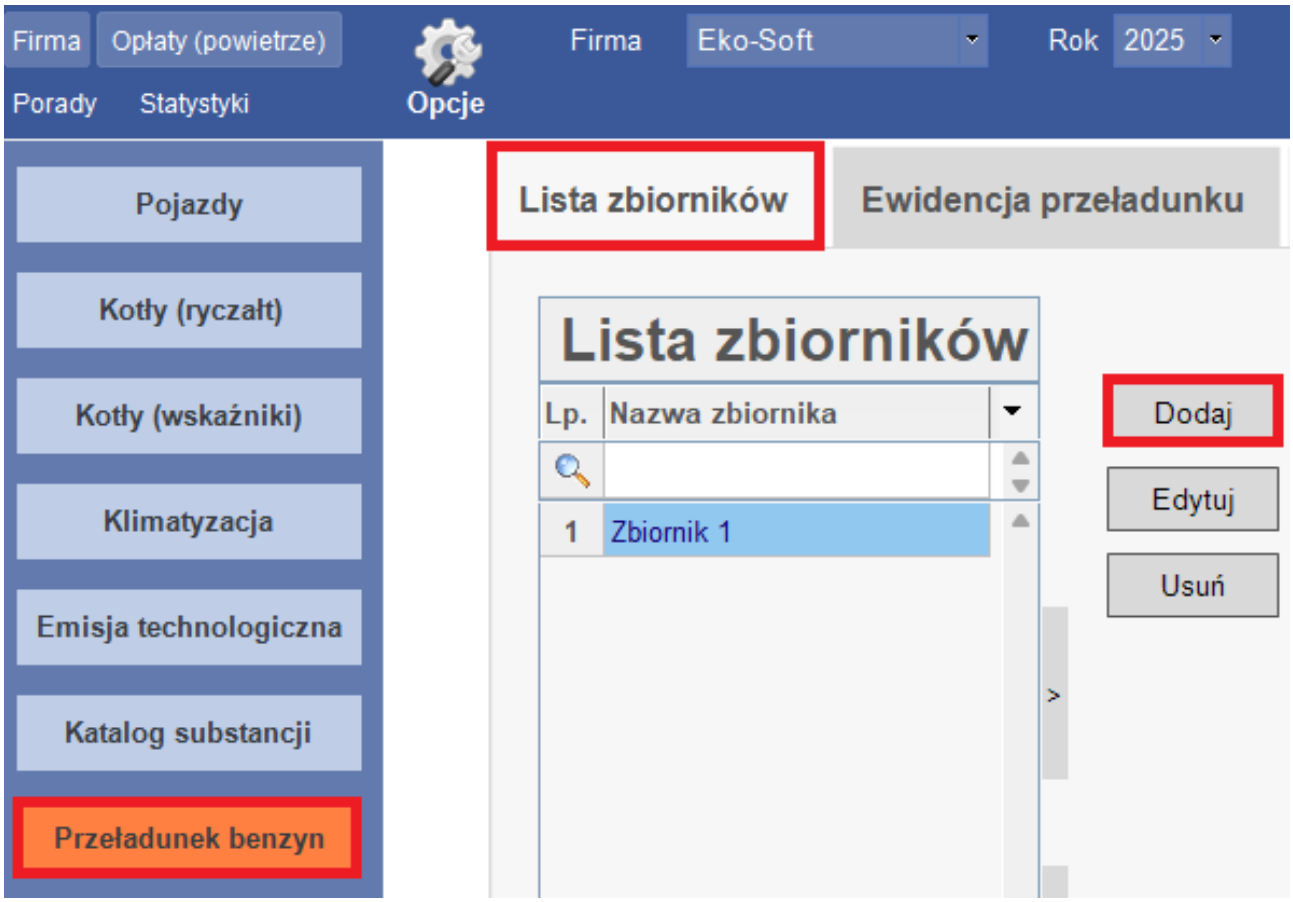

Rysunek 79: Wypełnianie danych dotyczących iości danego wskaźnika

2.7 Przeładunek benzyn

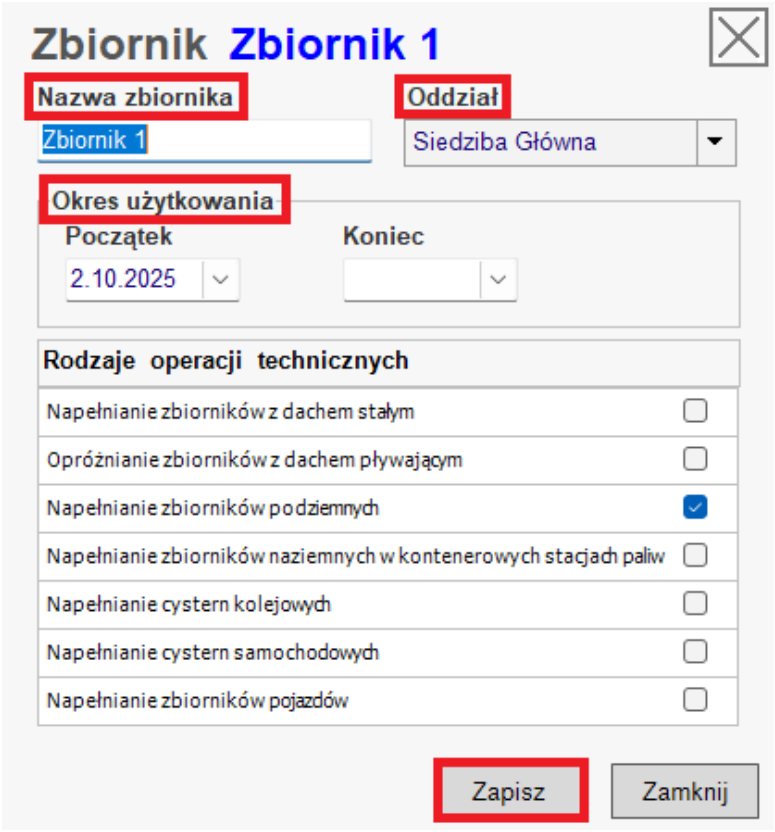
2.7.1 Lista zbiorników

Zakładka **Przeładunek benzyn – Lista Zbiorników** pozwala na wprowadzenie danych dotyczących zbiorników, na których dokonywane były operacje związane z przeładunkiem paliw.

Rysunek 80: Dodawanie zbiornika do listy

Po dodaniu nowego zbiornika należy nadać mu nazwę oraz określić lokalizację wybierając oddział z listy. Kolejną czynnością jest określenie wykonywanych operacji, dostepnych z listy *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2014 poz. 274).*

Rysunek 81: Uzupełnianie danych o zbiorniku

W przypadku stacji paliw wybieramy napełnianie zbiorników podziemnych w momencie przyjęcia dostawy oraz napełnianie zbiorników pojazdów – tankowanie aut klientów stacji.

Po zapisaniu danych można przejść do kolejnej zakładki – **Ewidencja przeładunku**.

UWAGA!

Jeśli nie uzupełnimy końca okresu użytkowania to zbiornik przejdzie nam do rozliczenia na kolejne lata użytkowania.

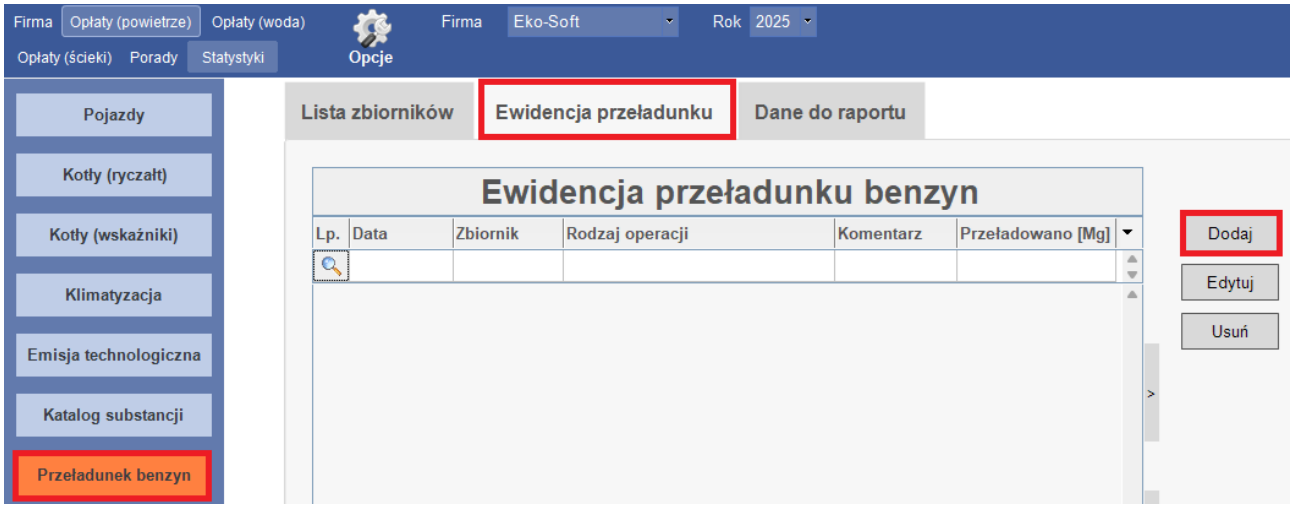
2.7.2 Ewidencja przeładunku

Z poziomu tej zakładki można wprowadzać dane dotyczace wykonywanych operacji. Po wybraniu opcji Dodaj pojawi się zakładka, w której będzie można określić następujące dane:

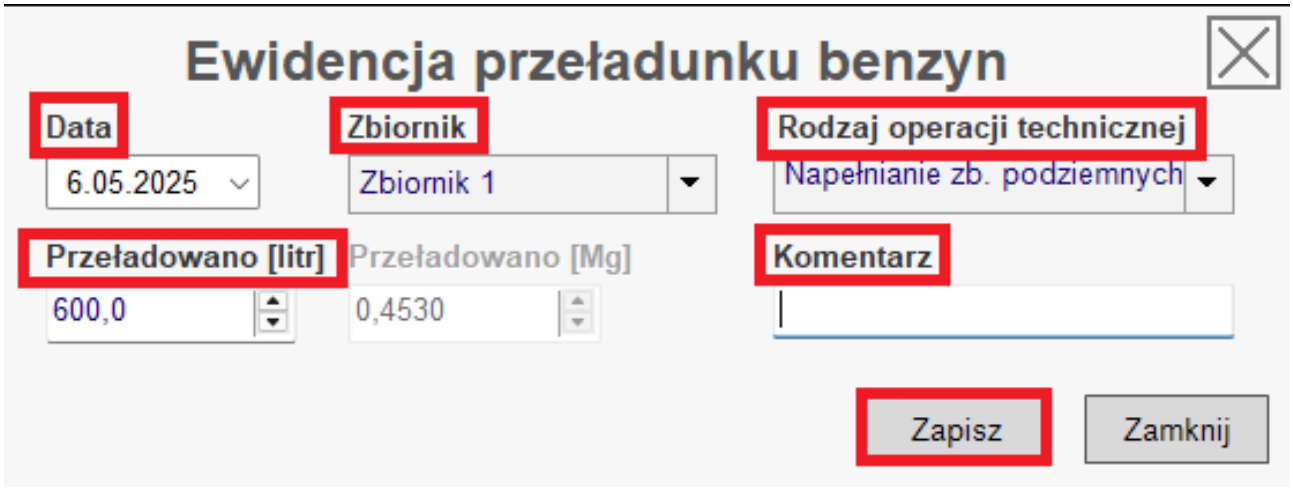
- **datę** operacji,
- **zbiornik** którego dotyczy,
- **rodzaj operacji**,
- **ilość przeładowanego paliwa** podawana w litrach (program automatycznie dokona za-

miany tej wartości na Mg, która jest właściwą jednostką jaka powinna znaleźć się na formularzu),

- ewentualny **komentarz** do operacji.

Rysunek 82: Dodawanie danych dotyczących operacji

Rysunek 83: Uzupełnianie danych dotyczących ewidencji przeładunku benzyn

2.7.3 Dane do raportu

Zakładka **Dane do raportu** pozwala podejrzeć oraz edytować informacje odnośnie operacji dla wszystkich zbiorników. Dane są zebrane i posegregowane w ramach aktualnie wybranego okresu.

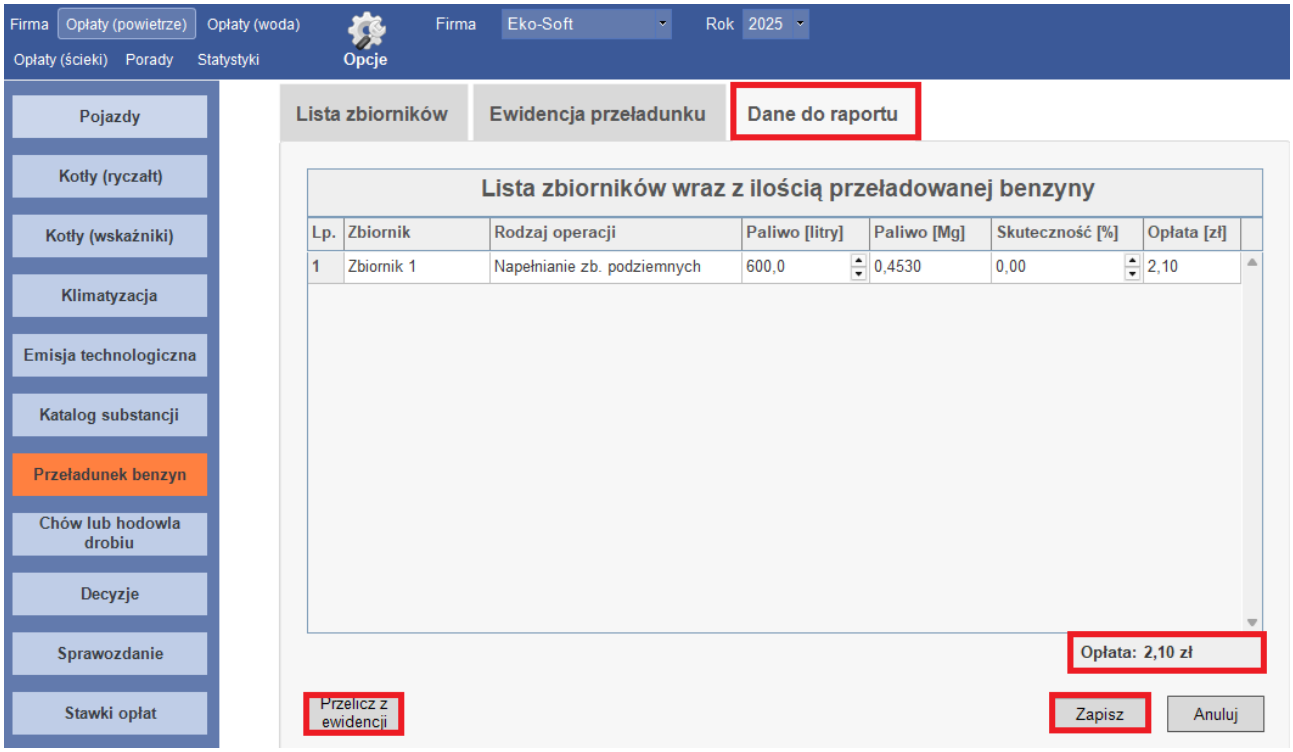
WAŻNE!

W programie istnieją dwie możliwości wprowadzania danych dotyczących operacji wykonywanych na zbiornikach:

- Całościowa - bezpośrednio w zakładce **Dane do raportu**, poprzez wpisanie sumarycznej ilości paliwa dla danego zbiornika oraz danej operacji. Istnieje też możliwość pobrania informacji o przeładunku na podstawie prowadzonej w programie ewidencji. Służy do tego opcja Przelicz z ewidencji

WAŻNE!

Proszę pamiętać, że wybranie tej opcji zastąpi wszystkie istniejące dane o przeładunku danymi z ewidencji.

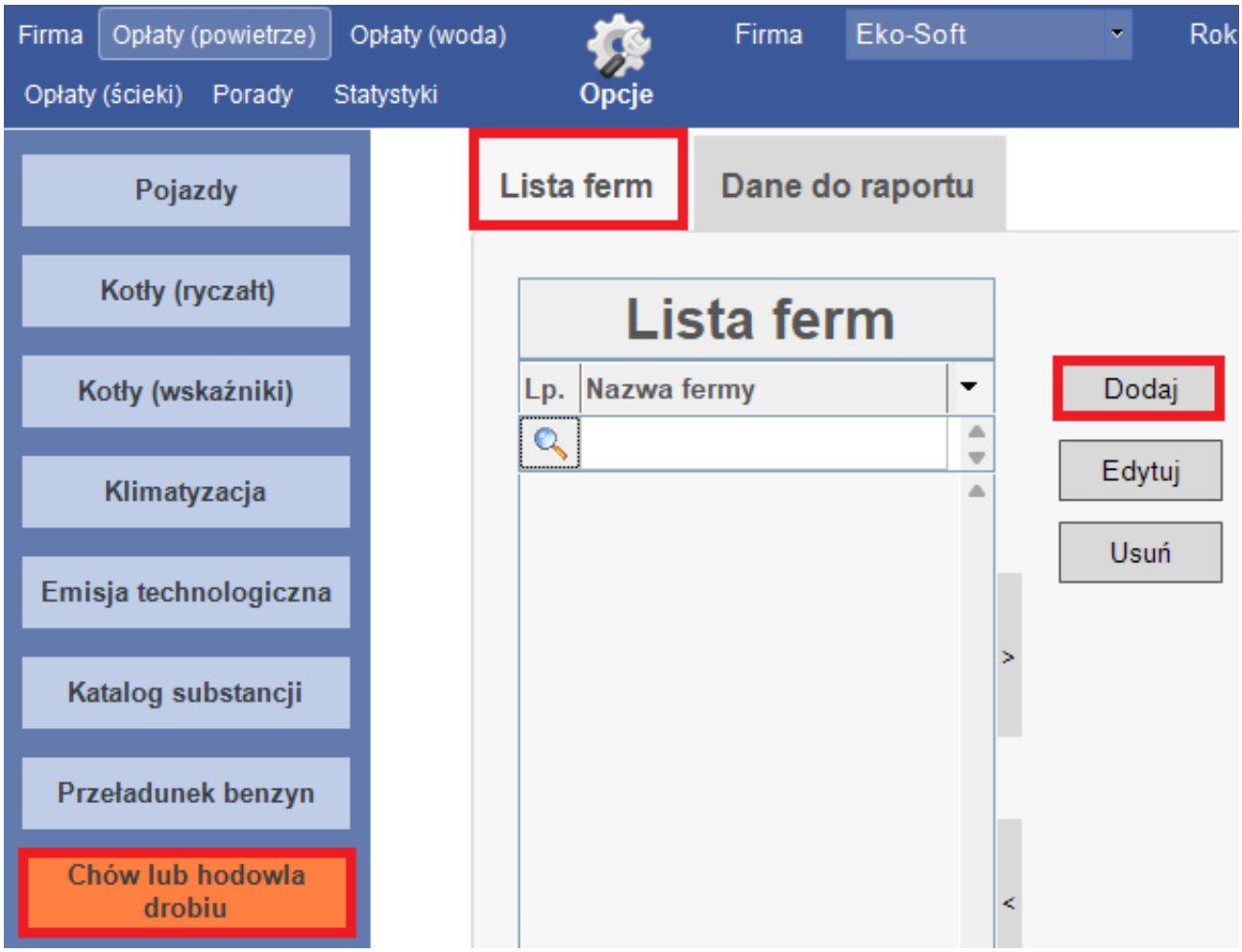
Rysunek 84: Dane do raportu

- Cząstkowa - w zakładce **Ewidencja przeładunku** – opisana powyżej.

2.8 Chów lub hodowla drobiu

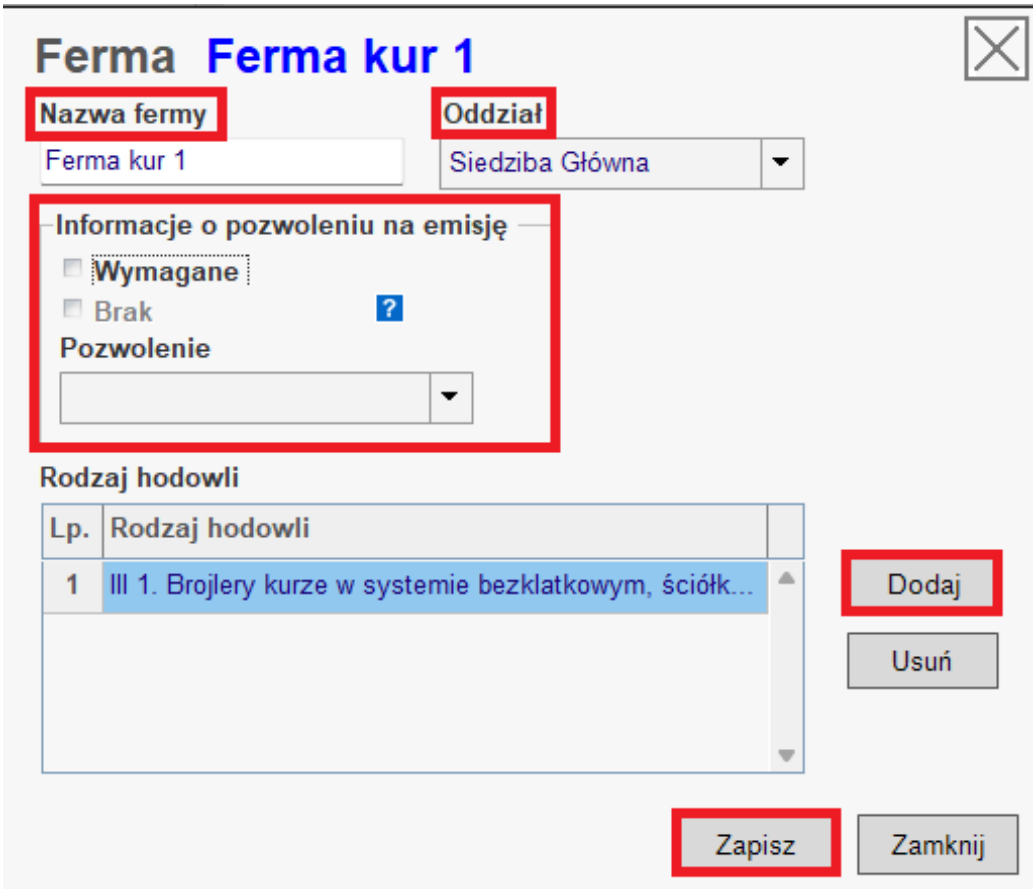
2.8.1 Lista ferm

Zakładka **Lista ferm** pozwala na wprowadzenie danych dotyczących prowadzonych ferm. Dodając nową fermę Dodaj.

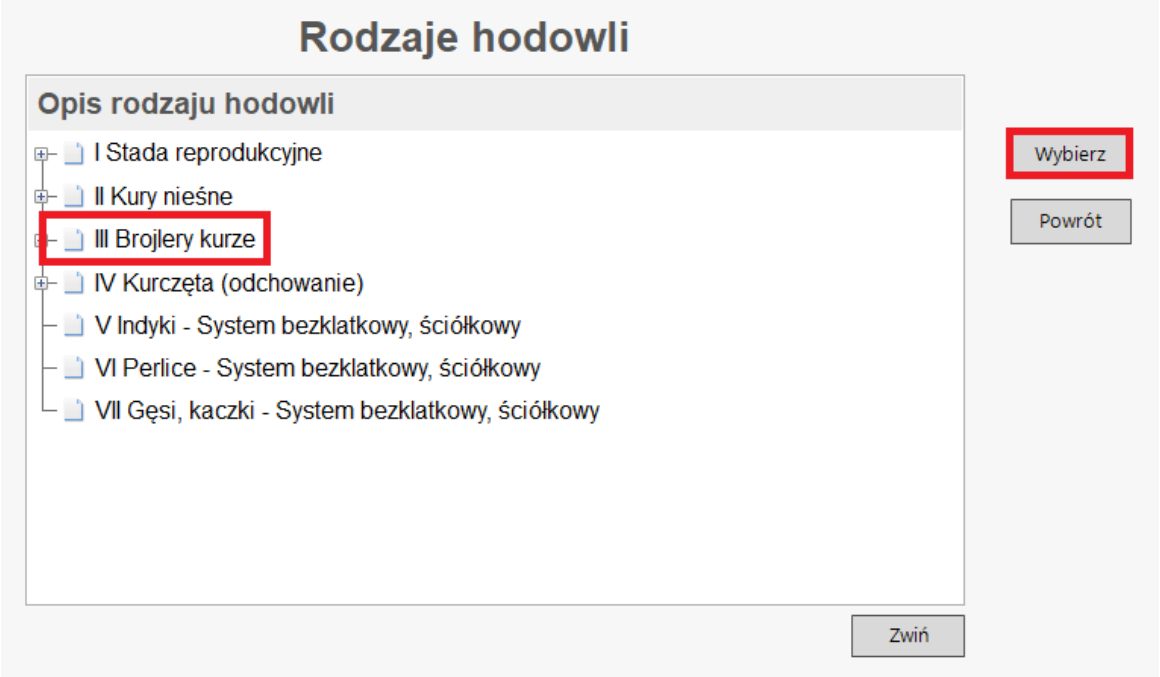
Rysunek 85: Dodawanie nowej fermy

Należy określić jej nazwę oraz wybrać właściwy dla jej lokalizacji oddział. Zaznaczyć, czy wymagane jest pozwolenie dla danej instalacji/działalności. W przypadku, jeżeli pozwolenie jest wymagane, ale podmiot gospodarczy pozwolenia nie uzyskał, można zaznaczyć opcję **Brak pozwolenia**. Jeżeli pozwolenie jest wydane należy je wybrać z rozwijanej listy (pozwolenia można dodawać w zakładce **Firma - Decyzje**).

Rysunek 86: Uzupełnianie informacji o danej fermie

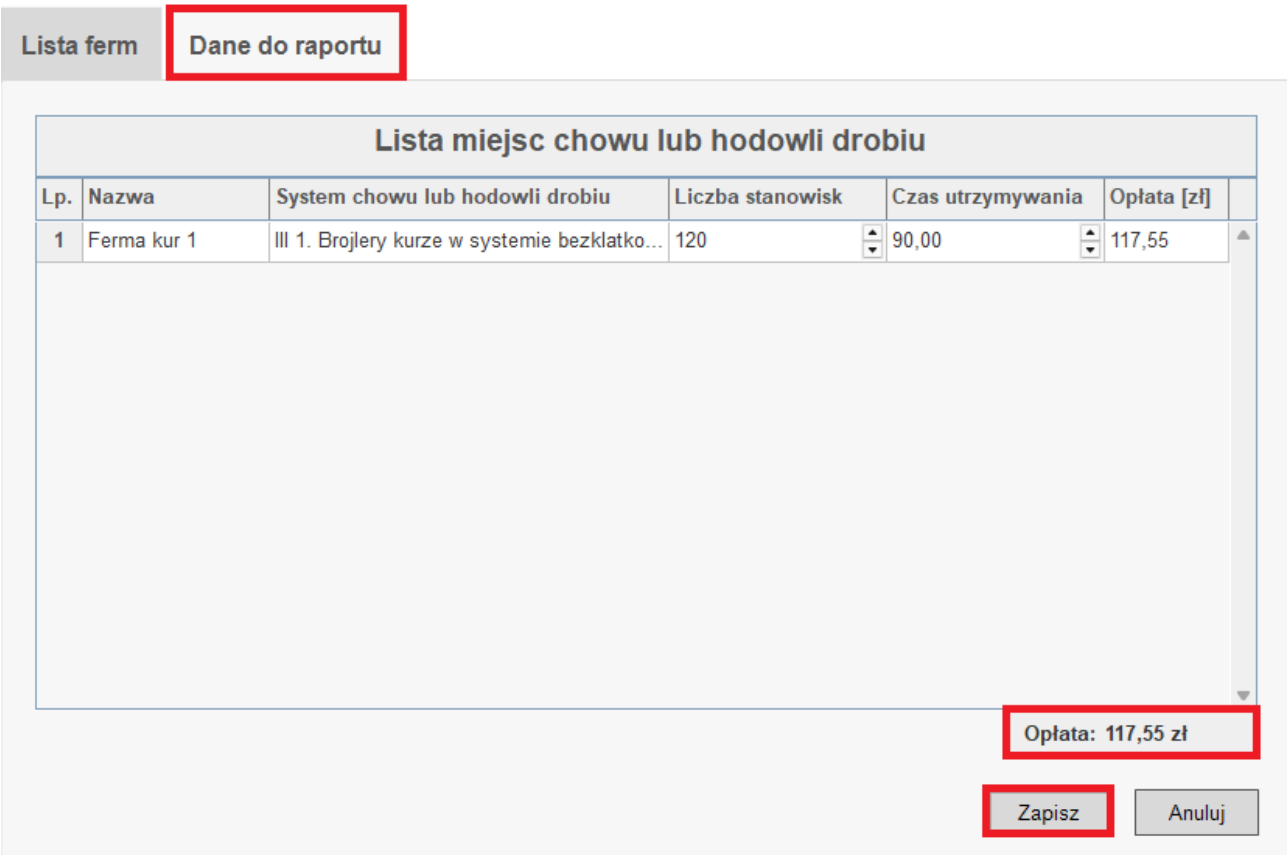
Kolejnym krokiem jest określenie rodzaju hodowli, po kliknięciu przycisku Dodaj, wyświetlona zostanie lista dostępnych rodzajów hodowli (zgodna *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2014 poz. 274)*.

Rysunek 87: Rodzaje hodowli do wyboru

2.8.2 Dane do raportu

Zakładka **Dane do raportu** pozwala podejrzeć oraz edytować dane związane z miejscem hodowli lub chowu drobiu. W przedstawionej tabeli należy wprowadzić dane dotyczące faktycznej ilości stanowisk wykorzystywanych w procesie produkcyjnym – **Liczba stanowisk** oraz faktycznego czasu utrzymywania drobiu, wyrażonej, jako procentowa część roku – **Czas utrzymywania**. Na podstawie tych danych zostanie obliczona wartość opłaty, jaką należy uiścić wyrażona w zł. Zsumowana opłata znajduje się pod tabelą.

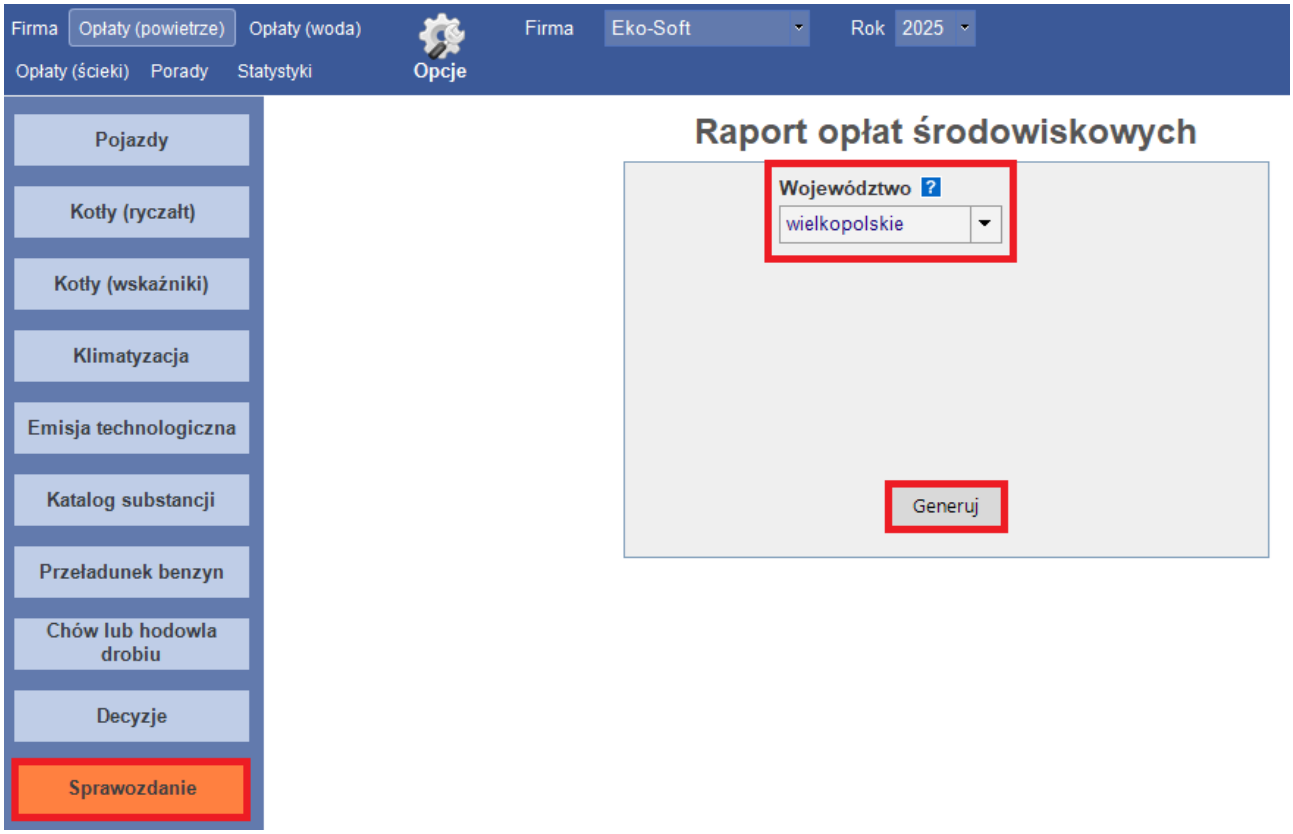

Rysunek 88: Dane do raportu

2.9 Sprawozdanie

W zakładce można wygenerować raport opłat środowiskowych – na podstawie *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2009 nr 97 poz. 816)*. Wygenerowany formularz jest kompletnym, gotowym sprawozdaniem, składanym w urzędzie marszałkowskim właściwym ze względu na miejsce korzystania ze środowiska.

W zakładce należy wybrać odpowiednie województwo – dane o województwie są kopiowane z danych wprowadzonych do oddziałów **(Firma - > Oddziały)**, dla których przypisano miejsca korzystania ze środowiska. Wyjątkiem są samochody, które są przypisane do firmy. Jeżeli lista województw jest pusta, to oznacza, że dane w oddziałach nie zostały wypełnione.

Rysunek 89: Generowanie sprawozdania

Po wybraniu województwa i kliknięciu Generuj, na ekranie pojawi zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat – z wypełnioną **Tabelą 1.Wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.**

WAŻNE!

Od 2013 r. zgodnie z zmianą ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska opłata środowiskowa uiszczana jest raz w roku do dnia 31 marca, dlatego dla roku 2013 i lat następnych w zakładce Sprawozdania należy wybrać jedynie województwo (zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2014 poz. 274).*

2.10 Stawki opłat - dane do raportu

Zakładka Stawki opłat ma wyłącznie charakter informacyjny. Znajdują się tu tabelaryczne zestawienia stawek opłat od roku 2009 do 2025. Tabele oraz stawki na kolejne lata będą na bieżąco aktualizowane.

Rysunek 90: Stawki opłat